

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

ANUL XIII (XXXIV) Nr. 262 (1 348)
Simbătă 21 aprilie 1984

8 pagini — 2,50 lei

SEMNIFICAȚII ISTORICE

Cinstim în acest an împlinirea a 40 de ani de la deschiderea unei epoci noi în istoria glorioasă a patriei noastre, sărbătorim, cu simțăminte de îndreptățită mândrie patriotică, înfăptuirile fără precedent obținute sub conducerea Partidului Comunist Român în toate domeniile de activitate, cuceririle revoluționare care dau o înaltă strălucire libertății și independenței noastre, suveranității și nobilelor noastre aspirații de pace și de progres social. În acest an jubiliar — a 40-a aniversare a glorioasei revoluții de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din August 1944 — an al celui de-al XIII-lea Congres al P.C.R., fiecare eveniment politic se încarcă de întreaga bogăție a semnificațiilor istoriei trăite la timpul prezent și viitor, în perspectiva luminoasă a „Epocii Ceaușescu”.

Consemnăm astfel împlinirea, în acest aprilie 1984, a 40 de ani de la făurirea Frontului Unic Muncitoresc, prin acordul încheiat, în acei ani ai luptei ilegale, între Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat, act apreciat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, ca „factorul esențial în lupta pentru răsturnarea dictaturii militar-fasciste, pentru ieșirea României din războiul contra Uniunii Sovietice, alăturarea la coaliția antihitleristă și trecerea la dezvoltarea democratică și la transformarea socialistă a țării”. Odată cu sărbătorirea zilei de 1 Mai — zi a solidarității internaționale a celor ce muncesc — aniversăm împlinirea a 45 de ani de la Marea demonstrație antifascistă și antirăzboinică, în organizarea căreia un rol de seamă a revenit tovarășului Nicolae Ceaușescu, alături de care s-a aflat tovarășa Elena Petrescu (Ceaușescu), neînfricată luptătoare pentru cauza socialismului și comunismului în patria noastră.

Împreună cu elevii și studenții, cadrele didactice participă la sărbătorirea „Zilei Tineretului din Republica Socialistă România” — prilej de manifestare a recunoștinței și atașamentului nefermuriț față de politica Partidului Comunist Român, precum și de adevărată profundă la pregătirile care, sub chemarea „Participare—dezvoltare—pace”, se fac pentru organizarea în 1985, sub egida Organizației Națiunilor Unite, a „Anului Internațional al Tineretului”.

Sărbătorirea zilei de 8 Mai, ca piatră de hotar a istoriei contemporane a poporului nostru, — zi a făuririi, în anul 1921, a Partidului Comunist Român — și a zilei de 9 Mai — cu dubla semnificație istorică de proclamare în anul 1877 a independenței de stat a României și de zi a Victoriei împotriva fascismului în 1945 — creează, în prima jumătate a lunii Mai, momente de puternică evocare a unor zile de aur ale trecutului în care stăruie lupta și jertfa marilor noștri înalțași.

Toate aceste mari evenimente și însemnate momente ale istoriei poporului nostru sau la care poporul nostru a participat cu prețul jertfei, cum a fost Victoria împotriva fascismului, constituite tot atâtea inepuizabile surse de acțiune educativă revoluționară a tinerelor generații, revenindu-ne tuturor cadrelor didactice înalta îndatorire de a sădi în conștiința acestora convingerile comuniste, dorința de a participa cu întreaga ființă la înfăptuirea politicii partidului nostru.

Organizația Pionierilor — școală a educației comuniste, revoluționare a copiilor

Organizația Pionierilor — ca organizație revoluționară, de masă, a copiilor din țara noastră, a luat naștere, prin grija părintească a P.C.R. față de tinerile generații, la 30 aprilie 1949, cind a avut loc constituirea primelor detașamente de pionieri. Prin întreaga sa activitate Organizația Pionierilor continuă valoroasele tradiții ale organizațiilor progresiste de copii din România, ale căror începuturi se leagă de evenimente importante din lupta poporului pentru dreptate, libertate și independență („Micii Dorobanți”, grupurile de elevi socialiști, „Cercul ucenicilor” ș.a.)

Partidul Comunist Român — părintele mișcării revoluționare de copii din România — încă de la primul Congres și-a propus să-i organizeze pe copiii muncitorilor și țărănilor într-o organizație revoluționară, sarcină încredințată U.T.C., precum și unor organizații de masă legale conduse de partid. Astfel, s-au constituit organizația „Școlarul Roșu” și grupurile de pionieri îndrumate de „Ajutorul Muncitoresc Român”. Din acei ani datează

primul „Marș al pionierilor” și prima uniformă de pionier.

În condițiile victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și ale trecerii la socialismul în patria noastră, educația copiilor a dobândit o importanță deosebită. Referindu-se la necesitatea cuprinderii de copil într-un program unitar de educație, Rezoluția Plenarei C.C. al P.C.R. din decembrie 1948 a hotărât înființarea Organizației Pionierilor — ca organizație largă de masă, a copiilor. În luna aprilie 1949, în zece școli din Capitală au avut loc adunări ale școlărilor în care cei mai buni elevi au fost propuși spre a deveni pionieri. La ședința festivă din 30 aprilie 1949, în prezența conducătorilor de partid și de stat, au fost constituite primele detașamente de pionieri care au rostit „Legământul pionieresc” și au primit cravata roșie de pionier. În ziua următoare, la 1 Mai, primii

MARIA ȘTEFAN
șef de comisie la Consiliul Național
al Organizației Pionierilor

(Continuare în pag. a 8-a)

COPIII ȘI PACEA

Un copil de-o șchioapă, abia deprins cu mersul, s-a oprit în marginea aleii parcului și privește cu uimire cum se catără o buburuză pe lujerul unei flori. Copilul privește cu atita atenție mișcările micii gize, încît parcă întreg universul și-ar concentra privirile în ochii lui. Cînd întinde minuța sa prindă această țandără de lumină cu aripi, cînd buburuză își ia zborul în vineția cerului, copilul scoate un strigăt care exprimă în același timp și bucurie și mirare și teamă.

O scenă banală, o scenă întilnită la tot pasul, prin care un copil descoperă o fărîmă de univers. Ea, însă, își strecoară în suflet un sentiment tonic — de liniște, de pace; căci, cu nimic copilăria nu se convinge, pe lume, mai armonice și mai sublim decît cu pacea țării și a planetei!

Copiii se nasc din iubire, ei dau sens și strălucire de nestemată vieții. Prin ei, țara străveche rămîne mereu tinără! Iar copiii țării coboară din părinți și din străbuni — din generațiile pierdute pînă-n adîncul de început al istoriei neamului. Ei sînt mireasma de primăvară a patriei; sînt ca un cîmp electric al ei, cu polii: Prezentul și Viitorul națiunii; sînt seva ce urcă neconștient în trunchiul fără de moarte al poporului, adăugîndu-i vigoare, sănătate, dezvoltîndu-l cu fiecare nouă bătaie a inimii, înfrumusețîndu-i bolta înaltă cu fiece stea aprinsă la naștere!

Ați văzut, fără îndoială, un lan de griu verde, des ca peria, crescut într-un pămînt bun, lan ieșit biruitor din iarnă. Sub razele dătătoare de viață ale soarelui, fiecare fir plîpînd înfrățește, izvodind alte spice care, în vară, se vor legăna în vîntul limpede, grele de rod. Prin spicele sale, lanul este bogat și puternic! Lanul cel verde reprezintă temelia lanului copt — speranță și certitudine ale culesului îmbelșugat. Temelia și speranța unui popor sînt copiii!

În România socialistă, prin politica partidului și statului nostru, copiii se bucură de o mare prețuire și de o îngrijire deosebită. Ei sînt crescuți și educați în cultul muncii și al respectului față de tot ce îl înalță și îl înobilează pe om. Copiii patriei, strălucirea fiecărei familii... Sîntem conștienți că ei vor duce mai departe, pe umerii lor, destinele țării de mine spre noi trepte de progres și civilizație. De aceea, vrem să-i instruiem cit mai temeinic, vrem să creștem din ei oameni adevărați. Avem, însă, nevoie de pace pe această planetă! Și luptăm, din răsuperi, alături de alte popoare, să punem capăt cursei inarmărilor, să evităm pulverizarea Terrei în neant.

Seriind această însemnare, vin și vă întreb: e ceva mai de preț, pentru oameni, decît pacea? E ceva mai născut din iubire decît copiii?

Prin copiii patriei, țara se exprimă pe sine! Copiii patriei... Noi înșine, în continuare!

DIMITRIE RACHICI

O ÎNDATORIRE PRIORITARĂ

Spre licee cu profil din ramurile de bază ale economiei naționale — îndeosebi din domeniile energetic (minerit, petrol și geologie), siderurgic, construcții de mașini, construcții energetice ș.a. — să îi îndrumăm pe elevii cu bună pregătire școlară și să asigurăm tuturor celor ce doresc să se înscrie la aceste licee o pregătire suplimentară în timpul lecțiilor din acest trimestru, dar, mai ales, prin meditații și consultații organizate în școală. A asigura ocuparea unui loc în aceste licee de către un elev care dorește să lucreze apoi în ramurile amintite și căruia l-am asigurat o temeinică pregătire — aceasta poate și trebuie să constituie un prilej de mândrie pentru fiecare profesor, o modalitate de exprimare concretă a conștiinței profesionale puternic angajate în înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român privind pregătirea pentru muncă și pentru viață a tinerelor noastre generații.

Trimestrul al III-lea, pe agenda Consiliului de conducere al școlii

● Pregătirea cit mai bună a tuturor elevilor ● Atenție deosebită claselor terminale ● Finalizarea activității de orientare școlară și profesională ● Inscrierea în clasa a IX-a ● Admiterea în treapta a II-a ● Examenul de bacalaureat ● Repartizarea în producție a tuturor absolvenților care nu-și continuă studiile în forme superioare

Ultimul trimestru al anului de învățămînt în curs, caracterizat printr-o multiplicare a acțiunilor menite nu numai să-l finalizeze cu succes pe acesta, ci să-l pregătească, prefigurîndu-l pe următorul, este, din acest punct de vedere, și cel mai dens.

Alături de grija acordată pregătirii tuturor copiilor, de o atenție deosebită se vor bucura, desigur, clasele terminale ale gimnaziului și liceului. Inscrierea în clasa a IX-a a absolvenților clasei a VIII-a,

continuarea pregătirii celor care termină treapta I prin desăvîrșirea deprinderilor în meserie în școlile profesionale sau admiterea în treapta a II-a, examenul de bacalaureat, repartizarea în producție a tinerilor care nu-și mai continuă studiile sînt evenimente hotărîtoare în viața acestora, a școlii și a societății.

Pentru cit mai buna lor desfășurare, este nevoie de o perfectă organizare la nivelul fiecărei unități de învățămînt, al fiecărui elev în parte, de o continuare firescă și la un nivel superior de către colectivele de cadre didactice a tuturor activităților din celelalte trimestre și a altora specifice acestei ultime perioade a anului de învățămînt.

Ancheta noastră — în cadrul căreia ne-am adresat citorva directori de școli din județul Neamț — a surprins asemenea preocupări care caracterizează acest moment al anului școlar.

Prof. Ioan Călin — directorul Liceului Industrial Nr. 6 din Piatra Neamț:

Punctul de plecare al tuturor măsurilor ce le vom întreprinde pe trimestrul al III-lea îl constituie o minuțioasă analiză a felului cum au fost îndeplinite obiectivele trimestrului trecut, a cauzelor insucceselor. Desigur, pe primul plan va sta buna pregătire a elevilor. Vom ur-

CORNELIA GÎRMACEA

(Continuare în pag. a 7-a)

ACȚIUNI, MANIFESTĂRI

Educație materialist-științifică

Recent, Consiliul Județean Arad al Organizației Pionierilor a organizat o consfătuire pe județ cu tema: „Forme și metode de educare materialist-științifică a pionierilor și școlărilor”, menită să ducă la înțelegerea diferențiată a formelor și la particularizarea corespunzătoare a metodelor de formare a concepției materialist-științifice despre lume și viață, la concentrarea eforturilor tuturor factorilor educaționali, a Organizației Pionierilor, în dezvoltarea și consolidarea convingerilor ateiste ale copiilor și tineretului. În cadrul consfătuirii a avut loc o activitate cu caracter practic, desfășurată de pionierii membri ai Clubului „Prietenii adevărații științifici” de la C.P.S.P. (prof. Radu Timiș) în sala de expoziții a Muzeului județean Arad, care găzduiește, în aceste zile, expoziția „Originea și evoluția omului”, vizitată până în prezent de peste 10 000 de copii.

Cu acest prilej, muzeograful Gheorghe Iuga din Arad a prezentat două filme cu caracter științific, iar profesorii Ana Caba (Chișineu-Criș), Filip Aurel (Lăpova), Dinu Bite și Tiberiu Lăzăreanu (din Ineu) și Felicia Cheveresan (din Pecica) au prezentat comunicări. De un real succes s-a bucurat comunicarea „Educația materialist-științifică a copiilor și tineretului” susținută de Dumitru Mărcuș, activist al Comitetului Județean Arad al Partidului Comunist Român. Tovarășul Luca Teodor, activist al Comitetului județean de partid, în încheierea consfătuirii, a evidențiat preocuparea importantă a organizației revoluționare de copii în formarea concepției materialist-științifice a copiilor.

Comunicările și intervențiile au relevat necesitatea cultivării convingerilor în progresul științei, al umanității, dezvoltării la tinăra generație a conștiinței viitorului, a încrederii în perspectivele dezvoltării

progresiste a omenirii, a ridicării pe cele mai înalte culmi a României socialiste.

TEODOR PATRAUȚA
președintele Consiliului Județean Arad
al Organizației Pionierilor

Concursul Comitetului Național pentru Apărarea Patriei

Concursul pe bază de buletine „Fondul Păcii” cu tema „Mari inițiative ale României, ale președintelui Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru apărarea păcii și viitorului omenirii”, se află în plină desfășurare, bucurându-se de o largă popularitate în întreaga țară.

Desfășurându-se sub semnul marilor evenimente ce vor avea loc în acest an — sărbătorirea a 40 de ani de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiumperialistă și Congresul al XIII-lea al P.C.R. — concursul constituie o contribuție la mișcării pentru pace la popularizarea documentelor programatice ale P.C.R. și strălucitei inițiative de pace a președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Concursul se constituie într-o amplă acțiune de educare politică și patriotică a maselor, de popularizare a contribuției României socialiste la soluționarea constructivă și durabilă a marilor probleme cu care este confruntată omenirea pentru edificarea unei lumi a păcii, mai bună și mai dreaptă pe planeta noastră.

Reamintim celor interesați că data fixată pentru încheierea concursului este 30 aprilie 1984. Buletine de concurs mai pot fi procurate prin comitetele județene, municipale și orașenești de luptă pentru pace, precum și prin întreprinderi, instituții, universități, școli, cartiere și așezămintele de cultură de la sate, care sprijină această largă acțiune de masă a

Comitetului Național pentru Apărarea Păcii.

Tragerea la sorți a premiilor oferite concurenților care au dat răspunsuri exacte la întrebări va avea loc în prima parte a lunii iunie. Data și locul vor fi anunțate din timp, prin presă și radioteleviziune.

Să folosim și să păstrăm cu grijă manualele școlare

Editura Didactică și Pedagogică a tipărit, în bune condiții calitative, un „oraz” pentru elevi, care poartă inserat pe contrapagină, sub titlul de mai sus, următorul indemn, demn de popularizat în rîndul tuturor elevilor:

Manualele școlare — instrumente de lucru de neînlocuit pentru elevi și cadrele didactice — constituie un bun de care trebuie să beneficieze mai multe generații de elevi. Ca orice bun obștesc, și manualele școlare trebuie să fie folosite și păstrate cu grijă.

Să nu uităm că, în 12 ani de învățură, un elev folosește manualele școlare pentru care au fost necesare aproximativ 30 de kilograme de hirtie. Calculați singuri câte tone de lemn sînt necesare pentru tipărirea manualelor școlare ale celor 5 milioane de elevi din țara noastră, pe parcursul școlărității lor, știind că pentru fabricarea unei tone de hirtie sînt necesare 4 tone de lemn.

Dacă mai ținem seama și de faptul că o mie de tone de lemn se obține prin tăierea unei păduri în suprafață de 2,5 ha, rezultă clar ce parte importantă din avuția națională se consumă pentru realizarea manualelor școlare.

Pădurea joacă un rol important în purificarea aerului, ea constituie o gigantică fabrică de oxigen. Cinci arbori maturi produc în fiecare oră oxigenul necesar pentru 320 de oameni și purifică peste 24 800 m³ de aer. Un singur hectar de pădure de pin — de exemplu — reține anual peste 40 000 kg de praf atmosferic.

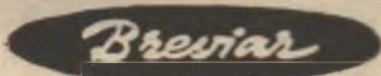
Păstrînd cu grijă manualele școlare, le prelungim durata de folosință și aducem

astfel o contribuție la protejarea fondului silvic național și implicit la depoluarea mediului inconjurător și purificarea aerului.

Manifestări metodic-științifice

Consiliul Județean al Educației și Învățămîntului — Dolj, în colaborare cu alte foruri locale (Inspectoratul Școlar Județean Dolj, Filiala Dolj a Societății de Științe Matematice din R.S.R., Muzeul Olteniei ș.a.), a inițiat un ciclu de manifestări metodic-științifice dedicate marilor evenimente ale acestui an — cea de a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIII-lea al P.C.R. Redăm, în rîndurile ce urmează, cîteva dintre aceste manifestări: 1. Sub titlul „40 de ani de eroică istorie revoluționară”, sînt reunite acțiunile: un concurs interșcolar pe această temă, vernisarea unei expoziții, „Omăgiu țării” (cu lucrări de artă ale elevilor), o sesiune de comunicări la Muzeul Olteniei și un spectacol omagial — „Înimi tinere în inima țării”. 2. Manifestarea „Universul cunoașterii și educația” a cuprins în program, între altele, o sesiune de comunicări ale cadrelor didactice, „Drumul spre adevăr” și altă sesiune de comunicări ale elevilor, sub același titlu, precum și cîteva activități practice desfășurate la școala din Amărăștii de Jos. 3. Simpozionul „Conexuni matematice” a constat dintr-un număr mare de referate și comunicări și din demonstrații de aplicare practică a matematicii în biologie și agricultură. 4. „Dialogul capodoperelor” — a avut în program comunicări pe marginea unor valoroase cărți românești aflate în bibliotecile școlare doljene, un schimb de experiență între profesorii de limba și literatura română din mai multe licee craiovene, o consfătuire privind locul și rolul complexului didactic pentru limba și literatura română (sală specializată — cabinet — bibliotecă) ș.a.

D.R.

Sub egida Consiliului Municipal al Organizației Pionierilor din Ploiești, la Școala Nr. 15 s-a desfășurat un schimb de experiență cu tema: „Modalități optime folosite de organizația pionierilor pentru transmiterea informației politice la pionieri și școlari”. Au participat comandanții-instructori de pionieri din toate unitățile gimnaziale de învățămînt ploieștene. (Prof. Cecilia Vasile, director al Școlii Nr. 15 din Ploiești). ● Doi muzeografi principali bucureșteni, prof. Ștefan Burda și prof. Nicolae Petrescu, au susținut expunerile: „Preocuparea P.C.R. pentru realizarea coaliției forțelor patriotice în vederea înlăturării actului de la 23 August” (la Școala din comuna Nufărul, județul Tulcea) și „Horia, Cloșca și Crișan — figuri revoluționare remarcabile ale poporului român” (la Școala din Sarichioi). ● Tot de pe meleaguri tulcene, prof. Dorina Stan, care ne trimite știrea de mai sus, ne informează că un grup de colaboratori ai revistei „România literară”, împreună cu prof. dr. Constantin Bărbol, inspector general în Ministerul Educației și Învățămîntului, a participat la o întîlnire cu membrii cenuclului „Nicolae Dunăreanu” al Casei Personalului Didactic, precum și la un schimb de idei cu toți profesorii de limbă și literatură română din județ, care a avut loc la Liceul „Spiru C. Haret” din Tulcea. ● Învățătorul Alexandru Guță, din Săpata de Sus, județul Argeș, a întocmit o foarte documentată monografie a localității sale de baștină. Monografia este de un real folos, devenind un instrument de lucru la orele de istorie și geografie din școala satului. (Prof. Valdemar Popa). ● Profesorii de limbă și literatură română din zona orașului Nădlac, județul Arad, au participat, în comuna Șeitin, la un schimb de experiență cu tema: „Valorile expresive ale părților de vorbire”. Au fost scoase în relief, încă o dată, expresivitatea inegalabilă și plasticitatea limbii române. (Prof. Delia Cheveresan, Liceul „G. Coșbuc” din Nădlac). ● Formațiile artistice și instrumentale ale Școlii de

Artă din Buzău au prezentat un reușit spectacol pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor din municipiu. Și-au dat concursul, de asemenea, orchestra de muzică ușoară a Sindicatului Învățămînt Buzău, precum și solistul George Nicolescu, profesor la Școala de Nevăzători. (Prof. Gh. Andrei). ● Conștiința socialistă a tineretului și contribuția lui în procesul edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate a fost titlul unui simpozion organizat de Inspectoratul Școlar al județului Satu Mare, în colaborare cu alte foruri locale. (Prof. Viorica Marcu). ● În cadrul unor numeroase manifestări organizate în școli din sectorul 3 al Capitalei se inscrie și activitatea pionierească „Patrie română țară de eroi”, desfășurată la Școala Nr. 20 de către învățătoarea Cornelia Sin, în timpul unui schimb de experiență pe sector. (Prof. Gleb Stănic). ● Prof. Emil Moise, directorul Școlii Nr. 12 din Reșița, ne informează că, pentru a veni în sprijinul învățătorilor din această școală, s-a luat măsura ca, prin comisia metodică, să se alcătuiască un set special de exerciții și probleme care să folosească limbajul matematic adecvat. Corespondentul nostru este de părere că „folosirea corectă a limbajului matematic la ore contribuie la familiarizarea elevilor cu denumirile respective și înlătură memorizarea mecanică a definițiilor”. Cine nu crede se poate convinge, urmîndu-i sugestia! ● Buletinul de informare și documentare a cadrelor didactice (nr. 27), editat de Casa Personalului Didactic din Botoșani, cuprinde, în întregime, probleme de geometrie și trigonometrie rezolvate, pentru clasa a X-a. ● Între manifestările politico-educative desfășurate pe raza comunei Erbiceni, județul Iași, comunicate redacției noastre de prof. Ioan Alistar, menționăm dezbaterile: „Prevenirea și combaterea influențelor misticoreligioase”, la care au participat părinții și elevii din toate satele comunei. ● Prof. Petru Baciu, de la Liceul Industrial „Aurel Vlaicu” din Orăștie, județul Hunedoara, ne scrie despre o interesantă expoziție școlară cu mijloace de învățămînt la obiectul limbă și literatură română, deschisă în acest liceu, aflată, în prezent, la a patra ediție. Expoziția cuprinde compartimentele: 1. Mijloace de învățămînt și material didactic create de membrii catedrei; 2. Reviste și ediții rare aflate în zestrele cabine-

tului („Magazin istoric pentru Dacla”, „Curier de ambe sexe”, „Semănătorul”); 3. Munca științifică și de cercetare a membrilor catedrei; 4. Activitatea de cercetare a elevilor; 5. Activitatea cercului literar „Mihai Eminescu” din liceu. ● Enumerăm cîteva dintre manifestările organizate în această lună cu elevii de la Școala din Izvoarele-Hotarele, județul Giurgiu, așa cum ne-au fost ele comunicate de prof. Ion Arion, comandant-instructor al detașamentului de pionieri al clasei a VIII-a de la școala amintită: o sezoană literară intitulată „Poetii cîntă patria și partidul”; dezbaterile în sprijinul absolvenților clasei a VIII-a din acest an școlar — „Meseria, brățară de aur”; o drumeție în pădurea din apropierea satului, cu scopul cunoașterii naturii, sub titlul: „Minunatele cărări ale patriei”. ● A intrat în tradiția Școlii Nr. 11 din Botoșani ca în fiecare an să se finalizeze unele activități din cadrul cercurilor științifice, tehnice și pe discipline, ale pionierilor, prin organizarea unui simpozion „Cutezătorii”. Invitația-program a ediției din acest an trimisă redacției noastre de prof. dr. Gheorghe Slavici, directorul școlii organizatoare, vorbește despre o acțiune deosebit de atractivă și de folositoare. La ea au participat directorii de școli, comandanții de pionieri și membri ai unor cercuri pionierești din municipiul Botoșani. ● Liceul „Cuza Vodă” din Huși, județul Vaslui, a găzduit o masă rotundă cu titlul „Cine cunoaște legea nu sește”, la care au participat juriști din localitate. (Prof. Vasile Calcestru). ● Profesorul Ilie Măduța, din Chișineu-Criș, județul Arad, distins poet, publică o nouă carte de versuri la Editura „Facia”. Titlul cărții: „Albastru putere a lirei”. ● Preșcolarii Grădiniței Nr. 1 din Azuga, județul Prahova, sînt beneficiarii unui local nou, modern, construit recent. La amenajarea acestui spațiu de învățămînt au contribuit și părinții copiilor, alături de întregul personal al unității. (Prof. Aurel Manea). ● Diriginții claselor a VIII-a și a X-a din întregul județ Bacău — ne scrie inv. Eugen Teirău, inspector școlar — au participat la consfătuiri organizate pe centre metodice, cu tema: „Probleme de conținut și metodologie privind optimizarea muncii de orientare școlară și profesională”.

D. CICHIRA

Întîlniri colegiale

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice, absolvente ale liceelor, liceelor pedagogice, fostelor școli normale și Institutelor pedagogice, care își sărbătorează împlinirea unui număr de ani de la absolvire și integrarea în munca didactică, revista noastră publică anunțuri în mod gratuit. Primim și publicăm anunțurile numai dacă sînt avizate de conducerea școlilor sau institutelor în care urmează să aibă loc sărbătorirea. Rugăm ca textele să fie redactate clar și cît mai concise.

În cazul în care, din lipsă de spațiu, nu vom putea publica toate anunțurile primite în redacție și vom fi nevoiți să le aminăm pentru numărul revistei din luna următoare, au prioritate anunțurile referitoare la liceele pedagogice (școli normale) și institutele pedagogice.

Absolvenții Școlii Pedagogice din Abrud, promoția 1953—1954, sînt invitați la întîlnirea după 30 de ani de la absolvire în ziua de 1 iulie 1984, ora 12, în localul Liceului „Horea, Cloșca și Crișan” din Abrud. Pentru relații suplimentare, la: David Dorel, str. 23 August, nr. 3, orașul Cîmpeni, județul Alba, cod. 3375, telefon: 782.

Promoția 1964 a Școlii Pedagogice din Deva se reîntîlneste în școala noastră dragă în ziua de 26 mai 1984, după 20 de ani de la absolvire. Sînt invitați și fostii noștri profesori. Rugăm confirmați participarea pe adresa: Șincu Doina, str. M. Viteazu nr. 23 ap. 39 Hunedoara, cod:

Promoția 1974, clasa de băieți a Liceului Pedagogic din Tulcea, anunță întîlnirea sa, după 10 ani, care va avea loc în ziua de 23 iunie 1984 la Tulcea. Sînt invitați și fostii noștri profesori. Rugăm confirmați participarea la adresa profesorului fost diriginte Mihai Aurică, str. 23 August, nr. 174, bl. A8, sc. A, ap. 5, cod: 8800, Tulcea.

Promoția 1974, a Liceului Pedagogic „I. Vulcan” din Oradea, anunță întîlnirea de 10 ani pentru ziua de 2 iunie 1984, orele 11, la Liceul Pedagogic din Oradea. Rugăm confirmați participarea pînă la data de 20 mai 1984, pe adresa: Pirtea Ioan, str. Ialomitei, nr. 7, bl. PB20, an 8, sau Troie Gheorghe, telefon 991/3 64 17, Oradea.

Promoția 1954 a Școlii Pedagogice de Educatoare din Sibiu, anunță întîlnirea, după 30 ani, care va avea loc în ziua de 23 iunie 1984, ora 10, în Sibiu, în localul școlii din str. Gh. Barițiu, nr. 7. Rugăm confirmați participarea pînă la data de 1 mai 1984, pe adresa colegei Gheorghiu Adela, str. Gheorghe Gheorghiu-Dej, bl. 5, sc.B, ap.29, et.II, Sibiu, cod: 2400, telefon: 3 11 43.

Promoția 1954 a Școlii Pedagogice de Învățători din orașul Cîmpulung Muscel organizează întîlnirea de 30 de ani de la absolvire pe data de 9 iunie 1984, ora 15,00, la Liceul Pedagogic Cîmpulung. Relații se obțin de la Proca Constantin, profesor la Școala din Berevoești, județul

METODICA PREDĂRII GEOGRAFIEI LA CLASELE V-VIII

de ONORIU DĂNET, MARIA ENACHE și ECATERINA OLĂNESCU,
Editura Didactică și Pedagogică, 190 pag., București, 1984.

Lucrarea pe care o prezentăm a fost concepută, așa cum subliniază și autorii în „Cuvînt înainte”, în spiritul exigențelor hotărîrilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale Partidului Comunist Român, orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la rolul și răspunderea școlii în pregătirea tinerei generații, în etapa actuală, în vederea trecerii la o nouă calitate, superioară, în întreaga activitate social-economică.

Folosindu-se de o largă bibliografie de specialitate, de experiența didactică proprie și a altor cadre didactice cu îndelungată activitate la clasă, autorii au reușit să elaboreze o lucrare bine argumentată științific, abordînd o problematică destul de largă, introducînd tot ce este mai nou și eficient în metodologia didactică, contribuînd astfel la ridicarea nivelului calitativ al predării și la sporirea rolului formativ al cunoștințelor de geografie.

În întocmirea lucrării, autorii au urmărit să, în cea mai mare măsură au reușit, să asigure o pondere corespunzătoare între expunerea teoretică a unor probleme și exemplele practice realizate în cabinetele de geografie sau pe teren (excursii, vizite în unități economice etc.).

Volumul este alcătuit din cîinci părți care se succed într-o însușire logică. Astfel, în prima parte, „Direcțiile, scopul și obiectivele învățămîntului geografic”, colectivul de autori subliniază, bine documentat, direcțiile de perfecționare ale învățămîntului geografic, precum și scopul

dării geografiei în școala gimnazială.

Cel de-al doilea capitol, „Optimizarea metodelor de predare-învățare a geografiei (strategii didactice)” este rezervat prezentării metodelor (de tip euristic și algoritmic), folosite curent în procesul de predare-învățare a geografiei.

În partea a treia a lucrării, „Organizarea activităților de predare-învățare a geografiei în clasele V—VIII”, sînt înfățișate activitățile didactice pentru dobîndirea de către elevi a cunoștințelor geografice (tipuri de lecții, dar și forme de activități practice-aplicative), activitățile de consolidare, sistematizare, verificare și evaluare a cunoștințelor și se subliniază munca de pregătire a profesorului de geografie pentru desfășurarea unei activități cît mai eficiente.

Ultimele două părți ale lucrării sînt rezervate aspectelor referitoare la baza didactico-materială necesară studierii geografiei în clasele V—VIII (cabinetul de geografie, terenul geografic) și la proiectarea lecțiilor de geografie în concordanță cu obiectivele instructiv-educative din ciclul gimnazial.

Privită în ansamblu, „Metodica predării geografiei la clasele V—VIII” reprezintă o contribuție importantă a autorilor în perfecționarea activității profesorilor de geografie, la creșterea eficienței muncii instructiv-educative a elevilor din învățămîntul gimnazial.

Prof. MARIA GEANTĂ

Educație revoluționară prin Festivalul Național „Cîntarea României”

Festivalul Național „Cîntarea României”, cîtorit de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, amplă manifestare a muncii și creației libere a poporului român, constituie un excelent cadru politic-organizatoric al creației materiale și spirituale, al valorificării potențialului de gândire, al talentului tuturor copiilor și tinerilor țării. Acest lucru este strălucit demonstrat de participarea masivă a copiilor în edițiile precedente ale festivalului. Aceasta constituie un mijloc de realizare a educației comuniste a elevilor și tinerilor, un moment de adîncă simțire patriotică, ce face să vibreze cele mai sensibile coarde ale sufletului uman.

Nu va fi posibil ca în articolul de față să mă refer la multiplele activități politico-educative organizate în liceul nostru care au avut menirea de a contribui la educația patriotică, revoluționară a tinerilor, ci mă rezum doar la câteva, care se încadrează în Festivalul muncii și creației „Cîntarea României”.

Din ciclul de acțiuni dedicate aniversării a 65 de ani de la Marea Unire din 1918 au reținut atenția, printre altele, două simpozioane ale elevilor și profesorilor liceului nostru. Simpozionul cu tema „Formarea limbii române și a poporului român” a demonstrat tuturor participanților că societatea este guvernată de legi, ca de altfel și natura, că omul este capabil să descopere, să cunoască aceste legi și să le utilizeze în conformitate cu scopurile sale. Simpozionul „Lupta de veacuri a poporului român pentru libertate socială și independență națională: 1 Decembrie 1918 — desăvîrșirea formării statului național unitar român” a constituit de asemenea un prilej de reflecție pe marginea ideii că orice este posibil de realizat, că românul, prin muncă, luptă și voință a reușit să-și atingă visul de veacuri, acela de a avea o patrie liberă a tuturor românilor, o viață liniștită între granițele unui singur stat.

Despre unitate și continuitate pe meleagurile Văii superioare a Mureșului a fost vorba și la simpozionul cu tema „Tradiție și continuitate pe Valea superioară a Mureșului”, organizat la Deda de către Comitetul Comunal U.T.C. în colaborare cu Comitetul județean U.T.C. și Inspectoratul școlar județean. Elevii și participanții la simpozion au reținut că mărețele realizări din anii socialismului ale oamenilor acestor meleaguri mureșene sînt o incununare cu succes a eforturilor de veacuri al locuitorilor acestor teritorii, ale muncii și luptei lor pentru o viață mai bună. S-a observat la elevii dorința de a cunoaște cit mai multe lucruri despre înaintașii lor, despre felul lor de viață.

O manifestare a gândurilor și simțămîntelor patriotice ale copiilor a constituit-o concursul de recitări de poezie patriotică și concursul „Tineri condeie”, organizate de asemenea în preajma sărbătorii Marii Uniri, dar care se înscriu în cadrul fazei

de masă a Festivalului Național „Cîntarea României”. Concursurile au dat glas voinței ferme a tinerelor vîrstare de a munci și trăi în pace, de a se juca în pace, de a învăța în pace. Creațiile premiate la faza de masă vor participa la faza superioară a Festivalului, ele izvorînd din dorința de a munci mai mult, de a crea, de a se perfecționa și de a cunoaște mai în profunzime universul în care trăiește și muncește poporul nostru.

Concursul formațiilor cultural-artistice din cadrul Festivalului Național „Cîntarea României” constituie un bun prilej de educație patriotică și revoluționară a tuturor elevilor și tinerilor. La început ne-am preocupat de redimensionarea programelor și repertoriilor formațiilor culturale-artistice deja existente și de înființarea altor formații noi. Ne-am străduit să promovăm în mai mare măsură cîntecul patriotic, poezia militantă, dansul cu temă, montajul literar-artist, dar și să valorificăm la maximum comorile pe care le ascunde folclorul nostru local, acele valori care contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste, patriotice, la prețuirea luptei plină de jertfă a poporului, a partidului, pentru libertate, independență și suveranitate. La ediția din 1983 a Festivalului au luat startul din liceul nostru 11 formații în care au fost antrenate 236 elevi, două dintre formații participînd la faza republicană. Ansamblul artistic „Cununa spicului de griu” de care m-am ocupat personal împreună cu profesoara Buta Silvia, valorificînd folclorul local, a pus în scenă un obicei de vară, acela al aducerii cununii de spice de griu în sat de către cele mai harnice fete și predarea acestuia primului gospodar al satului. Elevii, au înțeles că roadele bogate ale pămîntului nu se datoresc unei forțe divine, ci muncii însușitoare, organizate a oamenilor. Cu cit munca va fi mai organizată, avînd la bază o tehnologie avansată, cu cit se va munci mai conștiințios, cu atît bucuria și satisfacția oamenilor vor fi mai mari.

Interesul elevilor pentru folclorul local, pentru a aduna cit mai multe creații populare în cadrul activităților cercului de folclor și apoi a fi valorificate în cadrul festivalului, a fost stimulat și de dramatizarea baladei locale „Mureșul și Oltul” realizată de Eugenia Mureșan, directoarea liceului, precum și de punerea în scenă de către învățătorul Augustin Găluțiu, prin ansamblul „Tapinarii”, a obiceiului pădurăritului, ocupație de bază a locuitorilor comunei noastre în trecut.

Au fost doar câteva din activitățile organizate în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României” menite să contribuie la educația patriotică, revoluționară a elevilor și tineretului. Lor li se adaugă și altele care nu au fost amintite aici.

Prof. GHEORGHE DĂRĂBAN
Liceul Industrial din Deda, județul Mureș

Structurarea lecției în spiritul documentelor de partid

Rîndurile de față sînt izvorite din frămîntările și căutările unui colectiv didactic, cel al Liceului „George Bacovia” din Bacău, care doritor de înnoiri a încercat, în dezbaterile unei adunări generale a organizației de partid, să dea sensuri și conținuturi noi, să delimiteze mai cu precizie problema, îndeosebi cunoscută, a folosirii și integrării documentelor, hotărîrilor și măsurilor luate de partid, în conținutul lecțiilor.

Colectivul desemnat de către biroul organizației de bază a pornit în studierea și analiza fenomenului cercetat, de la formularea unui chestionar adresat tuturor cadrelor didactice din școală, cu următoarele întrebări: în ce măsură vă preocupați pentru cunoașterea și integrarea conținutului documentelor de partid în lecții, în scopul legării lor mai strîns cu practica, cu viața? ; metode și procedee folosite? ; câteva exemplificări semnificative legate de disciplina pe care o predăți?

Răspunsurile la întrebări, constatările colectivelui ce a întreprins cercetarea, cit și dezbaterile, propunerile și concluziile din adunarea de partid au reliefat noi coordonate, sarcini și perspective privind

traducerea în fapt a măsurilor ce s-au desprins din tematica abordată.

Astfel, s-a constatat faptul că toți profesorii comunisti ori necomunisti se preocupă constant și cu interes sporit pentru cunoașterea permanentă a conținutului documentelor de partid, folosindu-le cu eficiență în lecții. Lecțiile cuprind în conținutul lor și vor trebui să cuprindă în și mai mare măsură, ideile inovatoare ale politicii partidului, generatoare de înnoiri și progres continuu în toate laturile vieții economice, social-politice și spirituale ale societății noastre. Elevii sînt receptivi la cunoașterea politicii partidului și-i interesează în mod deosebit dacă ideile din conținutul documentelor sînt explicate cauzal și logic și integrate pertinent și oportun în structura conceptuală a lecției. Informările politice, învățămîntului politic U.T.C., orele de dirigenție sînt activități utile în școală, care întregesc sistemul informațional, atît pentru educați, cit și pentru educatori, dacă sînt făcute cu răspundere, competență și operaționalitate.

Din cercetările întreprinse și dezbaterile organizate s-au desprins și unele neîmpliniri în munca instructiv-educativă desfășurată prin lecții. Ele vor sta în atenția

colectivului nostru pentru asigurarea permanenței a îmbunătățirii procesului complex de predare-învățare din școală. Așa, bunăoară, s-au semnalat cîteva aspecte privind conceptul de „folosire” sau „integrare” a conținutului documentelor de partid în lecții, ce pare a fi depășit cu terminologie, perimat cel puțin din punct de vedere metodologic. Educatorul (profesor, învățător, inginer), preocupat de terminologia „folosire” ori „integrare” este uneori dominat de momentul „timp”. Cînd anume să „folosească” sau să „integreze” conținutul documentului de partid: la începutul lecției, la trecerea de la lecția veche la cea de transmitere de noi cunoștințe ori la sfîrșitul acesteia, ca un fel de concluzie? O astfel de preocupare s-a constatat a fi uneori formală. Lecțiile, în totalitatea lor, fie ele de matematică, fizică, chimie, biologie, literatură, istorie ori tehnologie trebuie să fie structurate în spiritul și ideile politicii partidului nostru. Nu mai poate fi vorba, așadar, de o anume „folosire” sau „integrare” a conținutului documentelor de partid în lecții, ci întreaga lecție trebuie să fie structurată în concepția partidului, care este politica țării, a poporului și deci a întregii noastre societăți. În acest caz, dispăre implicite și găsirea unui anumit moment al folosirii documentului. Nu toate manualele școlare și îndeosebi cele de cultură tehnică, cuprind referiri socio-economico-politice strîns legate de procesul producției bunurilor materiale și spirituale, de viața cotidiană a oamenilor. Ar fi bine ca orice manual școlar să includă în lecția introductivă un succint istoric al evoluției disciplinei și științei respective, cu punc-

tarea contribuției culturii și tehnicii universale și, îndeosebi, a celei românești, evidențiîndu-se, de la bun început, rolul P.C.R. în procesul dezvoltării societății noastre. Dacă manualul este lacunar din acest punct de vedere, profesorul, învățătorul, cel ce prezintă lecția, trebuie să suplimenteze lipsa respectivă. Grijă sporită și atenția mereu amplificată pentru prezentarea inteligibilă, pertinentă și oportună a spiritului politicii partidului, fără vreo tendință de fetișizare ori absolutizare, în așa fel, încît elevii să recepteze corect și la modul cit mai plăcut cunoștințele lecției prezentate, trebuie să le avem fiecare dintre noi. Să ancorăm întreaga problematică a lecțiilor în contextul politicii științifice a partidului și statutului nostru și să evităm simpla „folosire” sau „integrare” sporadică, ocazională a documentelor de partid, indiferent de specialitatea și disciplina pe care o predăm.

Pentru înfăptuirea concretă a unor stări de dorite, adunarea generală a organizației de partid a adoptat un plan de măsuri corespunzător, vizînd toți factorii educaționali ai școlii și, în primul rînd, conducerea liceului, cabinetul de științe sociale, catedrele de specialitate, responsabilii cu informarea politică, ai învățămîntului politic U.T.C., organizația revoluționară a tineretului comunist din școală, responsabilii cu propaganda vizuală din liceu care, împreună, unitar și sincron, să concure la realizarea hotărîrilor adoptate.

Prof. JEAN CIUȚĂ
Liceul „George Bacovia” din Bacău

Lecția în cabinetul de istorie și științe sociale

Date fiind condițiile în care se desfășoară procesul instructiv-educativ în etapa actuală, sarcinile care revin școlii în conformitate cu prevederile documentelor de partid și ale indicațiilor existente în cuvîntările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, profesorii de istorie și de științe sociale au de rîspuns unor cerințe deosebite, ce necesită un permanent efort și învestirea unor modalități participative, active, care să răspundă interesului manifestat pentru cunoașterea fenomenelor vieții sociale. Această impune cadrului didactic, de zideratului însușirii active a cunoștințelor, o permanentă instruire și autoinstruire. Un loc deosebit în această direcție îl au cabinetele de istorie și științe sociale. Scopul lor este sporirea posibilităților de influențare și formare a unor atitudini și comportamente, ca și a unor componente ale conștiinței elevilor. Desigur, prezente nu numai în unitățile de învățămînt, dar și în unitățile economice și instituții, cabinetele de științe sociale și de rîspundere a cunoștințelor științifice — cum le aprecia secretarul general al partidului — trebuie să dețină un rol important în munca politică educativă.

Sala destinată cabinetului, cu era concepută inițial, urmîrea respectarea unor parametri de ordin pedagogic, igienic, psihologic etc., iar realizările în această direcție — sala de clasă specializată, folosită și la ciclul primar de la Liceul Pedagogic din Caransebeș sau cabinetul de istorie cu funcționalitate multiplă al liceului de același profil din Arad, au dovedit oportunitatea organizării și folosirii unui mobilier deosebit, care permite elevilor documentarea individuală și posibilitatea de a folosi avantajele mijloacelor moderne de învățămînt. În majoritatea cazurilor, însă, s-a recurs la modalitatea folosirii sălilor existente, adaptate la dinamica și cerințele procesului instructiv-educativ. La Școala Nr. 3 din Tirnăveni am utilizat în mod curent o sală de clasă.

Pentru informarea profesorilor, dar și a elevilor, o mare importanță o are și realizarea unui cadru de documentare adecvat. Atragerea elevilor spre studiul istoriei o realizăm prin intermediul mijloacelor existente în școală, fondul preluat din biblioteca școlară pentru cabinet, prin fondurile bibliotecii orașenești, dar și prin materiale care sînt la îndemîna elevilor în biblioteca personală.

Dotarea cabinetului școlii noastre, realizată prin acțiune colectivă și folosirea unor elemente aparținînd practicii altor colegi, cuprinde un panou istoric general, privind istoria patriei, așezat pe peretele frontal, pe peretele lateral dreapta, un panou ce schițează procesul etnogenezei românești cu etape și perioade, incluzînd datarea cronologică, momentele importante și descoperirile arheologice ilustrative. Tot pe panouri avem modelul de organizare a popoarelor migratoare în ginți și triburi, modelul democrației militare, apoi alt model al apariției colonatului și, separat, unul care indică urmările marilor migrații, confecționate după schițele din lucrarea „Cabinetul de istorie”, foarte sugestive și eficiente. În continuare, în același sistem de panouri, avem schemele social-economice ale formațiunilor sociale — de la sclavagism la socialism — fiecare cuprînzînd aspectul de viață economică cu tipul de producție dominantă, pe ramuri, evidențiînd și factorul de proprietate, apoi sfera circulației — comerțul și creditul — și un al treilea compartiment distinct, clasele, grupurile, categoriile sociale specifice fiecărei formațiuni. Menționăm că modelul primelor două formațiuni l-am preluat dintr-o culegere de materiale întocmite la nivelul județului, iar pentru societatea capitalistă și socialistă, le-am întocmit personal. Primele două panouri destinate activității pentru clasele a V-a și a VI-a le utilizez în cadrul lecțiilor, cînd unii elevi nu manifestă siguranță în plasarea concret istorică și recunoașterea pozițiilor unor clase și categorii sociale, în

cadru unui joc didactic. Cu ilustrații de cupate, unele însoțite de un mic text explicativ cuprînzînd personaje, scene din diferite munci sau alte activități, elevul urmărește schema formațiunilor sociale de care aparține, specifică ocupația, proprietatea pe care o deține și poziția socială — asupritor sau asuprit.

Peretele din spate cuprinde harta județului și elementele privind dezvoltarea sa actuală, cea a localității noastre în cîincinalul actual, texte cu date statistice, pe diferite planuri, fiind detașabile. Alături, un alt panou ilustrează cu fotografii, la dimensiuni mai mari, trecutul și prezentul localității și al zonei limitrofe. În colț, avem plasat, pe același perete, un dulap-vitrină care deține o parte a lucrărilor punctului de documentare și al mijloacelor de învățămînt, dar fiind faptul că sala este folosită ca sală de clasă. Altă parte a mijloacelor de învățămînt, materiale audio-vizuale, colecția de ziare și reviste, cărți — le avem depozitate la punctul de documentare din sala profesorală. În intervalele dintre ferestre, avem situate pe verticală două planșe — una cu Congresele P.C.R. și Conferințele Naționale și alta cu unele caracteristici ale dezvoltării economico-sociale ale patriei noastre în cîincinalul și în deceniul actual, conform direcțiilor cuprinse în documentele Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale din decembrie 1982. Depozitul cu planșe stas și cu cele confecționate de noi este plasat în dulapul-vitrină ce adăpostește micul colț muzeal al școlii, pe coridor, lîngă cabinet, iar hărțile istorice și geografice, în încăperea anume destinată acestui scop, prin construcție. Materialele cabinetului sînt „prefăcute” de foto-expoziții tematice.

Un instrument util îl constituie îndrumările elaborate la nivelul ciclului gimnazial de către colectivele de catedră din județ, inclusiv din zona orașului nostru, care cuprind elementele necesare bunei organizări a activității didactice — de la titlul lecției, capitol, pînă la documentele de partid cu trimeri și aprecieri la tema în cauză, mijloace de învățămînt de diferite tipuri. În privința orientărilor elevilor, ca bibliografie, am întocmit la nivelul ciclului primar și al celui gimnazial liste cu titlurile existente în biblioteca școlii și în fondurile bibliotecii orașului, cu care colaborăm în permanentă. Nu neglijăm nici aportul filateliei.

Corelat cu studiul istoriei este și cel al „Constituției R.S.R.”, care își aduce contribuția la educarea patriotică a elevilor prin sistemul său de noțiuni politice, juridice, morale. Pe lîngă unele teme ce tratează subiecte relativ abstracte și dificile — legislația, legea juridică etc. care cer o tratare deosebită — există și altele care, prin natura lor, impun evocarea momentelor importante și a tradițiilor istorice ale poporului nostru, corelîndu-se cu datele istoriei. Aici sînt utile anumite planșe, organigrame — funcțiile statului socialist, structura partidului, schema Marii Adunări Naționale, unele dispozitive din sectorul „Cunoștințe social-politice”.

Folosim, de asemenea, datele semnificative de istorie locală, extrase din monografia localității, exponatele muzeului orașenesc, date parțial ilustrate în cabinet, ca și datele semnificative privind județul nostru, cuprinse în monografia acestuia. Această parte a istoriei locale, integrată cu ajutorul profesorului în istoria națională pe mai multe planuri (economic, etnografic, social-cultural), folosirea datelor privind trecutul unor localități învecinate din care sînt originari o parte a elevilor sau părinții și rudele, au o putere de atracție deosebită asupra elevilor.

În această modalitate ne străduim să sădîm sentimente și convingeri care se vor constitui în elemente ale conștiinței patriotice.

Prof. NICOLAE VICTOR FOLA,
Școala Nr. 3 din Tirnăveni, județul Mureș

PREȘCOLARI

Contribuția formativă a activităților de modelaj

Prin activitatea de modelaj copiii sînt deprinși să sesizeze exact forme, linii, mărimi, culori, poziții, fapt ce duce la dezvoltarea simțului baric, a abilității degetelor.

Am executat lucrări de două tipuri: lucrări pline și seci. Lucrările pline se alcătuiesc din material masiv, bila stă la baza lucrărilor pline. Bilele pot fi uni-forme, de mărimi gradate. Modelarea lor se face prin mișcarea circulară a palmelor față de planșetă. **Bastonasele** sînt modelate prin mișcarea translativă a palmei față de planșetă. La **măr** am folosit tehnica de modelaj prin mișcarea circulară a palmelor față în față și apăsare. **Cireșele** le-am modelat din bile de lut obișnuit, cărora le-am adăugat cozi de cireșe adunate în timpul verii; după uscare le-am colorat cu culori de ulei. **Franzela** am lucrat-o tot din lut, prin tăvălugire și subțiere către capete. Deasupra i-am făcut 2-3 creștături cu cuțitul de lemn. **Covrigii** i-am făcut dintr-un bastonaș ușor tăvălugit cu podul palmelor pe măsura și împreunind capetele. Am făcut lanțuri de covrigi, colorați după uscare cu acuarelă galben-brun. Deosebit de atractivă a fost activitatea de împletire a bastonașelor cilindrice în două sau în trei, ocazie în care copiii și-au imitat mamele, care fac colaci împlețiți, după datină.

Tot din bastonașe cilindrice, grupa mare a făcut timide încercări de a obține litere și cifre, precum și alte semne ajutoare scrisului. Astfel, copiii ajung pe nesimțite să înțeleagă și să memoreze formele și tehnica de construire a literelor și cifrelor de mină și de tipar.

În urma unei ieșiri pe malul apei, unde am văzut cițiva peștișori străbătînd luciul ei, pe care i-am observat și studiat pe loc, am încercat să-i modelăm din lutul găsit pe malul riului. Am obținut peștele prin ciupirea și turtirea lutului între degete, formînd apoi coada și aripioarele. Peștii modelați aici i-am dus la grădiniță, iar după uscare i-am colorat cu bronz alb, spre a imita solzii argintii.

Altă dată am văzut pe riu „Gisca cu bobocii”. Le-am atras atenția că a doua zi îi vom modela. Am pregătit materialul necesar (o bucată mare de polistiren, pe care am fixat cu cuișe mici hirtie glasată albastră), am spus copiilor că aceasta este apa, pe care vom pune, după modelare, gîștele și bobocii. Eu am modelat gisca, iar copiii bobocii, folosind unșensile necesare. Lucrarea colectivă i-a entuziasmat pe copii, iar la venirea părinților fiecare s-a mîndrit cu „opera” lui.

Intr-o excursie pe deal, prin iarbă a apărut în fața noastră un șarpe. Era inofensiv și l-am putut examina, împreună cu copiii, atît în stare de repaus cît și în mișcare. A doua zi le-am propus copiilor modelarea șarpelui din plastilină. Surpriza a fost mare: unii copii au modelat șarpele cu gura închisă, alții cu gura deschisă, ținînd prada în gură, unii — tîrîndu-se, alții — incolăcit.

În mod gradat am complicat temele propuse la modelaj, dînd posibilitatea copiilor să-și valorifice și mai mult spiritul creator. De exemplu, la tema: „Bunicul se plimbă prin grădină”, am făcut, împreună cu un copil mai talentat, silueta bunicului, din sîrmă, pe care, cu multă abilitate, un alt copil a fixat plastilina, iar ceilalți copii au modelat bastonașe și, pe rînd, le-au pus în mina bunicului, ca să se plimbe prin grădină. Grădina am reprezentat-o prin polistiren vopsit verde, împodobit cu copaci înfloriți, iar pe jos, presărate, margarete albe și alte flori rupte de copii din hirtie de mătase.

Am repetat modelajul pe schelete de sîrmă de mai multe ori, pentru a-i deprinde pe copii cu această tehnică.

Aflîndu-ne în anotimpul iernii, am încercat să modelăm diferite obiecte folosite în sport. De exemplu: sanie, schi,

bețe pentru schi, schiori — și iată că modelajul vine și în sprijinul sportului. Pentru schiori am pregătit schelete din sîrmă care au fost îmbrăcate în lut de către copii.

La fel am desfășurat și activitatea „La sîniuș”. Pentru o altă activitate, am pregătit un peisaj montan (o grămadă mare de lut vopsit alb, pe care am fixat brădule; execuțați la o activitate manuală, din sîrmă îmbrăcată în hirtie creponată verde, dată prin aracet și, apoi, bucățele mărunt rupte din hirtie de mătase albă, simbolizînd zăpada. Pe locuri potrivite am fixat schiorii și copiii cu sîniile). Aceste lucrări au fost executate cu multă migală, pasiune și interes, iar asamblarea lor și alcătuirea peisajului montan au mărit entuziasmul și mulțumirea lor sufletească.

La sugestia copiilor am modelat scene din povești ca: „Scufița Roșie se întâlnește cu lupul”; „Prislea cel voinic și merele de aur”; „Pupăza din tei” etc. La aceste activități am folosit tot tehnica modelării pe schelet de sîrmă, și a vopsirii lutului după uscare.

Cu ocazia „Zilei Copilului”, am modelat „Hora păcii”, din plastilină de diferite culori, fără a le amesteca, simbolizînd copiii din toată lumea. La aceste activități am folosit metoda imbinării din bucăți. De această dată mișcarea a fost redată cu mai multă ușurință. Copiii din „hora păcii” au înconjurat globul pămîntesc, modelat tot din plastilină, deasupra căruia am infipt un steguleț tricolor și un porumbel alb, simbolizînd pacea pe care o propagă conducătorul nostru iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în lumea întreagă.

Mai departe mă voi referi la un alt gen de lucrări de modelaj, numite lucrări seci — adică goale pe dinăuntru — a căror executare oferă copiilor o și mai largă posibilitate de creație, ca de exemplu: ceșcuțe ornamentale, oale, vase, scrumiere, solnițe etc. În acest caz activitatea se complică, căci nu folosim numai degetele, ci și unele instrumente: linguri și cuțitase de lemn etc.

Pentru a demonstra copiilor că se pot face și lucrări seci, am folosit o nouă tehnică de lucru, adică îmbrăcarea unui obiect (de exemplu, clopoțelul) cu plastilină și desprinderea ei, apoi, urmată de finisările și ajustările necesare (netezire, vopsire).

Ceșcuțele ornamentale le-am obținut din lut, prin mișcarea tranzitorie a degetului mare și arătător de la aceeași mîină, așezate față în față. După uscare, copiii le-au decorat după precipece cu acuarelă, folosind atît elemente florale cît și geometrice.

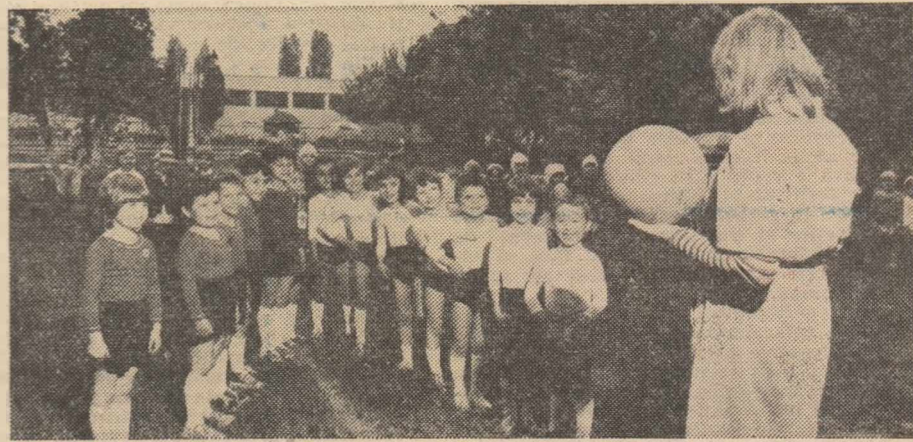
Utilizînd această tehnică de lucru, am obținut și celelalte obiecte de artizanat. Pentru decorarea acestor obiecte, am mai folosit și materiale din natură ca: simburii, semințe, scoici, boabe de porumb, pene, frunze, flori, pietricele, iar imaginația creatoare a copiilor a avut un cîmp larg de desfășurare, la care au mai contribuit și întrecerile organizate. În grădinița noastră avînd asigurate materialele și ustensilele necesare modelajului, inclusiv pasta specială preparată din făină albă, apă, ulei, am organizat cercul „micilor patisieri”. În sprijinul acestui cerc a fost și vizitarea brutăriei, unde am asistat la procesul complex de obținere a piinii și a celorlalte produse. La activitatea cercului, copiii au fost îmbrăcați în hălate albe și activitatea s-a desfășurat pe fond muzical, cu cîntec specific acestei munci („Brutarii”), și alte melodii. Crezîndu-se adevărați muncitori, au lucrat alături de mine și apoi singuri, cu multă îndeminare, foi de plăcintă, tăiței, colăcei, cornulețe. Pentru obținerea diferitelor prăjituri am folosit ruleta și unele forme din metal.

Prin aceste activități am urmărit dez-

voltarea și susținerea spiritului creator, precum și perseverența în muncă. În consecință, modelajul contribuie la dezvoltarea complexă și armonioasă a însușirilor fizice și psihice ale copiilor, a deprinderilor de muncă, de curățenie, pre-

gătîndu-i astfel pentru școală, pentru viață.

Educ. EVA CORPADE
Grădinița cu Program Normal
din Izvorul Ampoiului, județul Alba

UN JOC EDUCATIV PENTRU COPIII DIN GRĂDINIȚE
Incastre cu suprafețe de completat cu figuri geometrice

Beneficiînd de recomandarea Ministerului Educației și Învățămîntului, a Oficiului Central pentru Mijloace de Învățămînt, Institutul de Învățămînt Superior Oradea (Calea Armatei Roșii nr. 5 telefon 328-30 cont 645140226 B.N.R.S.R.-Oradea) pune la dispoziția educatoarelor un joc de mare eficiență pedagogică în educarea copiilor preșcolari din grădinițe: **incastre cu suprafețe de completat cu figuri geometrice**.

Jocul este compus din diferite piese din material plastic colorat: roșu, galben și albastru, care contribuie și la educarea moral-politică și patriotică a copiilor, prin fixarea în memoria lor a celor trei culori din drapelul Republicii Socialiste România. Experimentat, s-a observat că jocul acesta contribuie la dezvoltarea simțului cromatic și tactil, la educarea unor forme și calități ale atenției (atenția voluntară, volumul, stabilitatea, concentrarea, mobilitatea și distribuția atenției); facilitează exercsarea imaginației reproductive — după model și din memorie; exercsază și educă operațiile și procesele gândirii (analiza, sinteza, abstractizarea, generalizarea, judecata și raționamentul); pune în acțiune procesul de formare a unor deprinderi corecte de manipulare a pieselor (coordonarea motorie); contribuie la formarea unor trăsături (disciplină, supunere la regulă, reținere, formarea capacității de apreciere și autoapreciere); creează stări afectiv-voliționale pozitive. În fine, acest joc are relație și cu manifestarea și dezvoltarea creativității, întrucît el permite manifestarea capacității copiilor de a genera noul; le oferă acestora posibilitatea de a combina bine diferite culori și forme, de a găsi căi proprii de rezolvare a diferitelor probleme ori modalități originale de depășire a dificultăților întîlnite și ieșirea din situații dificile.

Acest joc contribuie și la înțelegerea

de către copii a componentei unui întreg (forma lui) și a părților care îl compun (numărul lor, forma, mărimea, culoarea lor). El conține și piesele de la „Logi 1” și „Logi 2” și poate fi folosit și la clasa I, de către școlari, pentru precizarea formelor geometrice, a culorilor ca și în orele de activități recreative.

INSTRUCȚIUNI DE FOLOSIRE

Jocul se compune din trei plăci cu 1 și 72 de piese din material plastic colorat în trei culori. Modelele de incastre, care sînt tipărite în contur, vor fi colorate de educatoare, conform inițialelor înscrise pe fiecare element. Jocul va fi folosit în exercițiile pe care trebuie să le rezolve copiii: acestea vor fi date bineînțeles gradat, în ordinea dificultăților. La început copiii vor completa suprafețele după modelul dat, indiferent de aranjarea figurilor geometrice pe culori.

Exercițiile se vor complica treptat, prin precizarea poziției fiecărei culori, apoi se va propune copilului să descrie și singur diferitele modalități de completare a suprafețelor de pe plăcile 1 și 2. La placa 3, cu hexagoane, complicarea exercițiilor constă în obținerea unor jocuri de culoare (aceeași culoare, într-o singură coloană, alternare de culori).

Este indicat ca la început să se distribuie piesele separat pentru fiecare suprafață care trebuie completată, iar mai tîrziu copilul să și le aleagă singur. Putem complica exercițiile punînd pe copil să aleagă din piesele ambelor plăcuțe pe cele necesare pentru fiecare. Desigur, în practică se vor găsi și alte modalități de folosire a setului. Avînd un stoc de 3 000 bucăți jocuri, institutul poate furniza imediat, prin virament sau în numerar. Costă 86 lei, intrînd în normativul de dotare a grădinițelor de copii.

IRINA DAN

CLASELE I-IV

Consolidarea cunoștințelor elevilor

Înțelegere și exigență

Școala ne cere nouă, învățătorilor, ceva din însușirea unui meșter, a unui artist, a unui muzician, ne pretinde să fim buni povestitori, să avem foarte multă răbdare și mai presus de toate să iubim elevii.

Aceasta înseamnă să dăm faptelor observate interpretarea cea mai justă; să determinăm cu precizie ceea ce a putut declanșa anumite atitudini, manifestări, astfel încît atunci cînd luăm măsuri să știm să alegem pe cele mai potrivite pentru a nu crea conflicte.

Să fim, prin urmare, noi înșine creativi pentru a putea educa la elevi creativitatea astfel încît ei să poată găsi soluții cît mai eficiente în toate situațiile.

„Omul de miine — și, desigur, și cel de azi — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, trebuie să desfășoare o vastă activitate creatoare într-un domeniu folositor societății.”

O condiție esențială pe care o realizez în cadrul lecției pentru îndeplinirea cerințelor creativității este stabilirea unui **elimat favorabil, a unei conținerări fructuoase între mine și elevi**, climat caracterizat printr-o tonalitate afectivă, pozitivă, de înțelegere și exigență.

Este bine să cunoaștem capacitatea fiecărui elev, să înlăturăm lipsurile din pregătire și să-l ajutăm în procesul conștientizării și al eliminării unor greutăți în asimilarea cunoștințelor, să contribuim efectiv prin acțiuni variate la dezvoltarea creativității fiecărui.

A fi învățător înseamnă a avea o atitudine pozitivă, receptivă față de ideile elevilor, a-i încuraja cu căldură, a-i convinge că nu există teme bune sau nu-sub aspectul originalității, ci doar teme mai reușite sau mai puțin reușite, cu posibilități de îmbunătățire.

Decît să greșim subestimînd un elev, mai bine să-l stimulăm, să-l încurajăm, riscînd o ușoară supraestimare, fi, să sînt copii care se modeleză în bine sau rău, în funcție de părerea pe care o avem despre ei. **Important este să nu criticăm prea des rezultatele lor, dar să le conștientizăm nivelul la care se găsesc, stimulîndu-le încrederea în ei, încurajîndu-i să se autodepășească.**

Deprinzîndu-i pe elevi să se autoaprecieze, îi învățăm să-și inducă sentimente de liniște, de calm, de încredere în forțele proprii, îi învățăm să se cunoască, să aibă o viziune stenică, îi educăm, ajutîndu-i să se integreze cu succes în viață.

Inv. ILEANA MARINESCU
Liceul Industrial „I.L. Caragiale”
din București

Concomitent, la șase table

Am sesizat avantajele predării în clasa multifuncțională, care conferă un grad sporit de activizare a elevilor, în cadrul cursurilor de reciclare desfășurate la Liceul Pedagogic din Caransebes. Am realizat și în școala noastră asemenea sală de clasă; Inspectoratul Școlar Județean Caransebes-Școala nr. 1 repartizat cele 50 mese și scăunele, iar noi am confecționat zece table mici (120 x 75 cm). Avem în dotare și aparate de proiecție. Clasa are cinci table mici și una mare. Lucrează la tablă șase elevi, simultan. Elevii rămași în bancă știu eu ce e elev de la tablă formează o grupă. Iată cum procedez: a) **Dictez celor șase elevi aceeași exerciție**. Fiecare rezolvă singur, la tablă. Urmăresc pe fiecare și intervin cînd elevul greșește. De asemenea, poate corecta și un coleg din

respectivă care observă greșeala. Unul din elevi nu cunoaște un procedeu de calcul i-l explic, i-l reamintesc; Apoi, dictez elevilor de la tablă primul termen sau factor al unei operații, iar al doilea elev pe al doilea termen sau factor și să scrie rezultatul; c) Elevii rezolvă singuri exerciții asemănătoare cu cele rezolvate până atunci; e) Schimbăm rolurile de la tablă și le indicăm ce exercițiu rezolvă din manual sau din culegere; f) Elevii rezolvă probleme și supraveghez activitatea elevilor de la tablă, ajutându-i; g) Elevii rezolvă probleme: aceleași, diferite (se pot schimba datele problemei pentru fiecare tablă, dacă între probleme este aceeași). Dau un exercițiu și solicit să fie transformat în problemă sau invers (transformarea unei probleme în exercițiu).

preciez că sala de clasă cu mai multe mese a sporit eficiența muncii, deoarece în cele 50 de minute ale lecției lucrez cu fiecare elev, cunosc exact nivelul și calitatea cunoștințelor dobândite. De asemenea, știu lipsurile din curtea și cauzele acestora și iau măsuri imediate.

Activitatea în această clasă imprimă un ritm mai rapid în dezvoltare (fiecare elev rezolvă la tablă exerciții sau probleme mai repede decât colegii de la tablă vecine) și le sporește interesul pentru studiu. În această clasă se formează un climat de colaborare, un ritm rapid în asimilarea cunoștințelor și o activitate elevii să lucreze mai mult la tablă, fiind ajutați permanent de mine, ca nouă este însușită în clasă în activitate, iar notarea elevilor se realizează mai des.

Inv. GHEORGHE GIURGINCA
Școala Primară din Petriceni,
Județul Caraș-Severin

Deprinderi de conduită civilizată

Clasa I, de la primele ore, în cadrul activităților recreative și de dezvoltare a gândirii și, mai târziu, prin scurte povești conținut educativ („Zece povești pitorești” de Vladimir Colin, povești după „Prietenie”), prin jocuri atrăgătoare, „Inelul” și poezii sugestive, am învățat să deprind pe elevi să se respecte și să se poarte cuviincios unul față de celălalt, să se ajute la nevoie, să nu uite regulile de politețe. „Te rog frumos, să-mi dai și mie...”, „Mulțumesc”, să spună dimineața la intrarea în clasă și seara la plecare și să salute cuviincios persoanele străine colectivului, care intră în clasă. I-am deprins să se ridice din scaun în liniște și să se așeze la fel, să scrie corect în pie-oare în timp ce răspund, să nu întârzie dimineața de la ore și să nu lase la ei toate rechizitele necesare.

În cadrul acestorași ore, pe parcursul celor patru ani, prin teme variate cum sunt: „Regulile de circulație”, „Cum să scriem”, am deprins să cunoască și să respecte regulile de circulație, să cunoască

semnificația fiecărei culori; „La teatru”, le-am atras atenția asupra ținutei lor când merg la un spectacol (să se îmbrace adecvat vârstei lor), să nu-i deranjeze pe ceilalți spectatori, iar în pauză să discute, apreciind modul în care este interpretată piesa și să descrie mesajul spectacolului; „În vizită” — le-am vorbit despre cum să se comporte, să salute politicos la venire și la plecare, să nu abuzeze de ospitalitatea gazdelor și să pună întrebări și să răspundă în mod politicos, sau la muzeu: să vorbească cu colegii în șoaptă, să nu facă mișcări ample și zgomotoase, să nu atingă exponatele, să ceară politicos informații celor de la muzeu.

O mare influență asupra formării conduitei școlare a elevilor o exercită uniforma școlară. De aceea, am fost preocupată ca elevii să-o respecte și să vină la școală în ținută corespunzătoare.

Prin transmiterea cunoștințelor la diferite discipline de învățământ cultiv la școlarii sentimentul datoriei, al dragostei de adevăr, al dragostei pentru patrie, patriotid, popor, pentru muncă, gustul pentru frumos și nou, le dezvoltă afectivitatea, inteligența și, de asemenea, conduita lor socială. Printr-un ritm susținut de lucru, prin vorbire concisă și, în același timp, convingătoare, am căutat să mențin disciplina în timpul orelor și, totodată, să păstrez atenția întregii clase, astfel încât elevii să participe activ și conștient în fiecare moment al lecției chiar și în activitatea frontală.

De asemenea, sint preocupată de cultivarea la elevi a deprinderilor igienico-sanitare uzuale, precum și a grijii de a păstra în bune condiții manualele, ajutându-i să înțeleagă importanța transmiterii cărților de la o generație la alta.

Inv. GABRIELA COZMAN
Școala Nr. 182 din București

ȘCOALA ȘI LICEUL

Valori formative ale literaturii

Formarea concepției materialist-dialectice istorice despre lume și viață în literatura română este o sarcină arduă a profesorului de literatură. În cadrul școlii, elevul primește încă din primele clase cunoștințe incipiente de materialitate lumii, despre mișcarea și dezvoltarea ei, despre contrastul orele de matematică, biologie, chimie etc.

Obiectul pe care-l predăm, esențială în efortul de-a căuta în literatura consacrată și studiate în mesajul acestora, acele idealuri, principii care se așază firesc sub umanismului autentic, a unei conștiințe raționale despre lume, viață și soartă, a unei morale care promovează în om ca valoare supremă a adevărului.

În ciclul de trei lecturi din manualul de literatură „Miorița”, „Mai am un dor”, „Căpitan” avansează ideile filozofice accesibile pentru vârsta elevilor, vieții și a morții. Întrebările formulate de manual, la care se răspundese lașuga cele ale profesorului, vor pe pe elevi la ideea de relativ și în cunoaștere, înțelegând că omul descoperă oricând adevăruri ce pot fi sau nega pe cele anterioare. Filozofia marxistă relevă acea particularitate a cunoașterii în virtutea căreia nici o cunoaștere nu este completă, încheiată, definitivă, obiectul cunoașterii fiind nepuțin. Astfel, elevii vor înțelege de ce este atât de mult și se mai scrie „Miorița” sau Eminescu. În demersul didactic, este necesar să-i stimulez pe elevi să dezbătă ideile puse în discuție, să-i convingem cu argumentele filozofice de afirmațiile noastre. O astfel de activitate se înscrie în cerința de stricteț și seriozitate a caracterului formativ și de înțelegere a lumii, în cea de formare a

unor tineri cu personalitate și inteligență mobilă.

Alte opere literare vin să completeze necesar cunoștințele primite la diverse obiecte. Astfel, apariția vieții pe pământ cu transformările ei succesive, mișcarea — ca mod de existență a materiei — dezvoltarea prin salturi, prin treceri de la simplu la complex, de la inferior la superior se evidențiază și prin lectura „Taine” de Mihail Sadoveanu. În labirintul fermecător al Delta, viața apare ca expresie a luptei pentru existență. „De mii de ani s-a plămădit aici ca într-o înfrigurare viață... Și nesfârșite șiruri de vieți au căzut, s-au prefăcut în tină și au hrănit izvoarele vieților nouă”. Popoarele răzătoare pe aici din Asia, Bizanț, slavi, turci sau tătari au sporit cu osemintele lor pământul Delta. Și textul ne conduce firesc la afirmația criticului G. Călinescu: „Ca și poezii antice, Sadoveanu este un poet cosmologic al materiei în neosită prefacere și frământare. El cîntă toată materia: apa, aerul și lutul în metamorfozele și imperecherile lor. E un gânditor ce a pipăit natura, un Ovidiu magistral, născut în Dacia noastră.”

O imagine metaforică a luptei contrariilor, a contradicției între vechi și nou oferă și poezia lui N. Labiș „Comunistului”. Într-un tablou alegoric al unei primăveri în care „frigul domnește alături cu soarele”, poetul are revelația sămânței care încolțește printre „străvechi vegetații dușmăre”. Se va putea ușor citi intenția lui Labiș de a prezenta societatea românească de la mijlocul secolului nostru, proclamând lupta între vechi și nou ca lege universală a dezvoltării. Dezvăluind latura definitorie a comunistului — vibrația — poetul afirmă: „Naltă vibrație împărăște-n fire / Și pentru creștere și pentru piere” — marcând unitatea între continuu și discontinuu, dialectica preluării vechiului, proces guvernat de principiul valorificării critice, de conservarea valorilor autentice și respingere a celor care nu pot servi progresului și civilizației.

Prof. VERONICA HOLBAN
Școala Nr. 3 din București

FORMAREA CONCEPTIEI ȘTIINȚIFICE MATERIALIST-DIALECTICE PRIN PREDAREA ISTORIEI

de GEORGETA SMEU, E.D.P., București, 1983

Dacă volumul publicat anul trecut de către profesoara George-a Smeu, în cadrul Editurii Didactice și Pedagogice — colecția „Metodologie”, ne-a atras atenția, faptul s-a datorat, pentru început, modului în care autoarea a reușit să sintetizeze conținutul, ca și scopul lucrării în titlul ei: „Formarea concepției științifice materialist-dialectice prin predarea istoriei”.

Lectura cărții confirmă dorința autoarei de a subordona studiul său sarcinilor formulate de secretarul general al partidului, în Raportul la cel de al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român: „...explicarea și înțelegerea tendințelor și sensului dezvoltării economico-sociale, a profundelor transformări revoluționare care au loc în țara noastră și în lume”.

Volumul este structurat pe două nivele: unul teoretic, cuprinzând primele două capitole, și altul aplicativ, conținut în cel de al treilea capitol; drumul gândirii ordonatoare a autoarei de la general către particular, vizând atât construcția întregului, totalității ideilor expuse, cât și a fiecărei secvențe în parte.

Dacă ar fi să subliniem elementul cel mai valoros al lucrării, cred că îl vom găsi inserat în interiorul principiilor pe care autoarea le propune, susținându-le argumentat pe parcursul discursului său:

1. prezentarea acestei discipline școlare, care este istoria, nu fragmentar, ca o colecție de fapte și evenimente, ci abordarea ei sistemică, într-o viziune unitară și integratoare, astfel încât predarea acestei științe să conducă implicit către formarea unei viziuni complexe, generale despre lume și viață a elevilor;

2. prezentarea faptelor istorice nu izolat unele de altele și de contextele social-politice, culturale, evenimentiale, din care acestea fac parte, ci în virtutea unor tendințe relaționale, evidențiindu-se caracterul lor cauzal și determinat-social; astfel încât această viziune generală a elevilor să fie marcată de o înțelegere dialectică bazată pe cunoașterea legităților și principiilor ce condiționează lumea, societatea și natura;

3. prezentarea acestei științe nu ca o înșiruire de fapte și evenimente neutre, exterioare nouă, ci ca un organism viu, în al cărui trecut, prezent și viitor sintem total implicați, de unde va decurge conștiința abordării ei de către elevi într-un sens militant, revoluționar, transformator.

Dincolo de afirmarea acestor principii, autoarea propune, mai întâi la nivel teoretic și apoi practic, aplicativ, o metodologie de organizare și interpretare a materialului istoric conform deschiderii filozofice pe care o operează aplicarea materialismului dialectic și istoric la studiul istoriei.

Astfel, în capitolul „Coordonate ale concepției științifice despre lume și viață”, autoarea pornește de la valorificarea contribuțiilor unor filozofi, istorici și pedagogi, la precizarea specificului cunoașterii istorice, pentru a stabili particularitățile formării concepției științifice prin lecția de istorie, cu scopul de a concretiza: „aspectele cele mai importante ale strategiei formativ-pragmatice care vizează formarea concepției științifice a elevilor”.

Capitolul doi al lucrării, situat tot la nivel teoretic, vizează modul concret în care profesorul poate atinge dezideratul propus: înțelegerea istoriei societății prin intermediul materialismului dialectic și istoric, prin aplicarea și explicarea legilor și principiilor care guvernează atât natura, cât și întreaga viață socială, inclusiv cea a istoriei.

Nivelul practic, aplicativ al volumului se realizează la nivelul capitolului cu titlul: „Metode și procedee active în vederea formării concepției științifice” și propune: „constituentizarea dobândirii de cunoștințe, dobândirea de cunoștințe prin efortul propriu al elevilor, proiecte de tehnologie didactică la istorie...” etc.

Se confirmă încă o dată utilitatea unor confruntări interdisciplinare, menite să ofere repere indispensabile în activitatea instructiv-educativă a profesorilor în școli.

SILVIA PARASCHIV

RADIO ȘCOALĂ

„Elevii întrebă — specialiștii răspund”

Bine gândită, din start, emisiunea intitulată astfel stabilește clar legătura directă cu cei cărora le este adresată, prezența elevilor sporindu-i dinamismul și atractivitatea. Caracteristicile ei esențiale sint: prospețimea, rigurozitatea științifică, ilustrația muzicală adecvată, capacitatea de sinteză a celor mai însemnate contribuții, dispersate în timp — din oricare domeniu al cunoașterii umane — cu informații de actualitate și cu ceea ce ne poate oferi viitorul. Altfel spus, este una dintre emisiunile radioșcolii „generoase” care dezvoltă cultura generală a elevilor. Și nu numai a acestora. Bineînțeles, împlinirea acestui scop presupune o pertinentă selecție a temelor pe care le dezbate fiecare dintre edițiile sale și a modalităților de abordare, pentru a nu se face concesii superficialității sau, dimpotrivă, enciclopedismului prețios. Or, se poate afirma, redactorul Ioan Turlescu izbuteste să le evite pe amândouă; dincolo de lejeritatea cu care se succed întrebările și răspunsurile, se simte travaliul reporterului cu experiență, atent la ordonarea și gruparea acestora în entități logice, necesare explicării conceptelor, ideilor, fenomenelor propuse discuției. Mai mult, este evidentă grija pentru răspunsuri complete, o soluție înțeleaptă fiind ciclurile tematice, realizate într-un număr de trei-cinci emisiuni consecutive. De pildă, patru dintre acestea au vizat educația științifică, ateistă a tineretului, clarificând legi generale ale existenței materiei, ale universului, cu ajutorul fizicii, chimiei, astronomiei, filozofiei materialist-dialectice. Alte patru au fost consacrate programului unic de dezvoltare a agriculturii noastre socialiste, insistând asupra aspectelor ce se referă la pregătirea forței de muncă necesare acestui sector al economiei naționale, deci, implicit, a elevilor din școlile rurale și din liceele agroindustriale. În sfârșit, ciclul

inceput recent (va continua în săptămânile următoare) se referă la teoria învățării, indicându-le elevilor metode eficiente de învățare, explicând ce este memoria, ce știm despre regimul de muncă și viață la vârsta adolescenței, care sint tehnicile de citire rapidă, cum e bine să fie alcătuite rezumatele, fișele, notițele de către elevi.

Bineînțeles, calitatea acestui dialog săptămânal, menit să îmbogățească cunoștințele și să dezvolte gândirea științifică a elevilor este nemijlocit dependentă de participarea unor interlocutori de prestigiu, care reprezintă școala, pedagogia, știința noastră contemporană.

Un alt merit al acestei emisiuni — care, de altfel, le caracterizează pe toate cele transmise sub genericul „Radioșcoală” — constă în aportul ei la orientarea școlară și profesională. Din acest punct de vedere, cea difuzată la 31 martie a.c., de exemplu (relevind direcțiile de modernizare ale țării în țara noastră), s-a constituit într-o bine documentată pledoarie pentru meseria de tipograf.

Ceea ce rămâne de reflectat se referă la aria geografică, restrinsă încă, din care sint aleși atât elevii care întrebă, cât și specialiștii care răspund. Precumpnesc liceele și alte instituții din București. (Și, totuși, de ce numai liceele? Elevii din clasele a VII-a, a VIII-a, poate și cei mai mici ar avea și ei destule întrebări de pus!). Prezența redactorului în unități de învățământ din întreaga țară ar facilita exprimarea, în mai mare măsură, a curiozității științifice, a interesului elevilor.

De asemenea, cred că ora transmisiei, 8,35, limitează mult numărul ascultătorilor; lecțiile încep, îndeobște, cu peste o jumătate de ceas mai devreme. Nu s-ar putea găsi, oare, o oră mai potrivită?

VALERIA BACIU-MEDVEDOV

O competiție a valorilor

Vacanța de primăvară recent încheiată a însemnat pentru cîteva sute de elevi și toți aliații profesori, finalizarea unei munci plină de stăruință, de pasiune, de efort creator, desfășurată de-a lungul a luni de zile în vederea participării la fazele — pe școală, județ (municipiu) și pe țară — concursului pe discipline de învățămînt și ale concursurilor pe meserii.

La Suceava, Piatra Neamț, Oradea, Deva, Alba Iulia, Craiova, Galați, Miercurea Ciuc, Iași, Vaslui, Baia Mare, Ploiești și Oțelul Roșu, s-au întîlnit în prima săptămîna a vacanței, pentru ca să se întrecă într-o competiție a valorilor intrată în tradiția învățămîntului nostru, cei mai buni dintre cei buni elevi din învățămîntul gimnazial și liceal. Peste tot s-au organizat de către gazde condiții bune de studiu, de recreere, a fost creat, prin grija Ministerului Educației și Învățămîntului, a organelor locale de partid și de stat, un cadru optim de desfășurare a acestor importante concursuri care atestă, de fiecare dată, dar poate în acest an mai mult ca oricînd, nivelul înalt de pregătire a elevilor noștri. „Taberele olimpice” găzduite de licee reprezentative ale județelor respective au oferit, prin prezența unor cadre din învățămîntul liceal și universitar de înaltă ținută științifică, o primă evaluare și verificare a cunoștințelor (în primele zile s-au organizat consultații, meditații și sinteze), dar și frumoase excursii, drumeții, programe distractive și, nu în ultimul rînd, prilejul încheierii unor prietenii, schimburi de opinii, de experiență între elevi și profesori. N-au lipsit, firește, nici emoția, tensiunea, îngrijorarea, speranța, îndoiala, toate aceste minunate trăiri specifice oricărei autentice competiții. Le-au trăit, deopotrivă, profesorii și elevii, la aceeași intensitate și temperatură, pentru că această competiție măsoară și calitatea muncii profesorului și calitatea muncii elevului.

Poate mai mult ca în oricare împrejurări, la aceste concursuri relația profesor-elev își dezvăluie infinitele sale dimensiuni și semnificații stabilite, bogăția de sentimente care se nasc în procesul instruirii și educării. De aceea și bucuria succesului este împărțită deopotrivă, trăită la aceeași intensitate.

Publicăm mai jos numele elevilor din clasele VII—VIII care au obținut premii la faza pe țară a concursurilor pe discipline de învățămînt.

MONICA ROBEA

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a VII-a — Premiul I: Daniela F. Tane, Școala nr. 85 București; **Premiul II:** Ioana Milicescu, Școala nr. 174, București; **Premiul III:** Livia Tatar, Școala nr. 1, Roman.

Clasa a VIII-a — Premiul I: Laura Sterian, Liceul Pedagogic Brăila; **Premiul II:** Dana Bunescu, Liceul „N. Bălcescu”, Craiova; **Premiul III:** Izabel Patricia Ciobanu, Școala nr. 12, Craiova.

LIMBA MAGHIARĂ

Clasa a VII-a — Premiul I: Gal Kinga, Liceul Industrial nr. 5, Oradea; **Premiul II:** Kovacs Dalma, Școala nr. 9, Oradea; **Premiul III:** Kiss Agnes, Școala nr. 2, Tîrgul Secuiesc.

Clasa a VIII-a — Premiul I: Lázár Erika, Școala nr. 2, Satu Mare; **Premiul II:** Bogács Nora, Școala nr. 5, Ditrău,

județul Harghita; **Premiul III:** Nagy Emese, Liceul „Al. Papiu Ilarian”, Tîrgu Mureș.

LIMBA GERMANĂ

Clasa a VII-a — Premiul I: Schneider Crista, Liceul „St. L. Roth”, Medias; **Premiul II:** Binder Harriet, Școala din Rupea, județul Brașov; **Premiul III:** Wirth Norbert, Liceul „N. Lenau”, Timișoara.

Clasa a VIII-a — Premiul I: Wilhelm Reiner, Liceul „I. Honterus”, Brașov; **Premiul II:** Marel Kurt, Liceul Industrial „George Coșbuc”, Cluj-Napoca; **Premiul III:** Bertalan Andreas, Școala nr. 4, Sibiu.

MATEMATICĂ

Clasa a VII-a — Premiul I: Dobre George, București; Toma Elena, Gorj; **Premiul II:** Săveanu Laura, Suceava; **Premiul III:** David Mădălina, Iași; Mustață Bogdan, Iași; Soare Radu, București.

Clasa a VIII-a — Premiul I: Zăra Cătălin, Suceava; Grîn Gabriel, Hunedoara; **Premiul II:** Diaconescu Duiliu, Suceava; Sclaru Luminița, Tulcea; Cerbu Mihaela, Bacău; **Premiul III:** Fărcășanu Octavian, Dolj; Neagovici Mircea, București; Viscoțchi Ionuț, Brăila.

FIZICĂ

Clasa a VII-a — Premiul I: Ovidiu George Temereancă, Școala nr. 198, București; **Premiul C.N.O.P.:** Bogdan Georgescu, Liceul Pedagogic, Ploiești; **Premiul II:** Lucian Ciobică, Școala nr. 4, Suceava; **Premiul III:** Laura Stănășilă, Școala nr. 17, București.

Clasa a VIII-a — Premiul I: Marian Cosma, Școala nr. 94, București; **Premiul C.N.O.P.:** Suzana Luță, Liceul „Frații Buzești”, Craiova; **Premiul II:** Alexandra Bucică, Școala nr. 3, București; **Premiul III:** Radu Blejaru, Școala nr. 5, Tecuci, județul Galați.

CHIMIE

Clasa a VIII-a — Premiul I: Rudolf Bartus, Școala nr. 12, Baia Mare; Cornel Tripa, Școala nr. 5, Arad; **Premiul II:** Carmen Surcel, Școala nr. 2, Craiova, Cristian Bonciu, Școala nr. 195, București; **Premiul III:** Cristina Rusu, Școala nr. 3 Suceava; Diana Altomi, Liceul Industrial nr. 1, Alba Iulia;

ISTORIA ROMÂNIEI

Clasa a VIII-a — Premiul I: acordat de Ministerul Educației și Învățămîntului, de C.N.O.P., de Societatea de Științe Istorice, de Institutul de istorie „Nicolae Iorga”: Constantin D. Cobirzan, Școala „Simion Bărnuțiu”, Zalău, județul Sălaj. **Premiul I,** acordat de Ministerul Educației și Învățămîntului, de C.N.O.P., **Premiul special** al Institutului de arheologie din București, Septimiu Stirban, Școala nr. 5, Tîrgu Neamț, județul Neamț; **Premiul II** — acordat de Ministerul Educației și Învățămîntului, de C.N.O.P., de Societatea de Științe Istorice: Maria Simulescu, Școala nr. 19, Sibiu; **Premiul III:** acordat de Ministerul Educației și Învățămîntului, de C.N.O.P., de Societatea de Științe Istorice: Nicoleta Selaru, Școala nr. 1, Tîrgoviște.

„Adolescența... e ca zorile”

de Florin Anghel, Editura Albatros, București, 1984

Publicist, autor al volumului „Dulcea povară a anilor tineri”, Florin Anghel oferă tinerilor cititori (implicând profesorii și părinții) un colocviu despre opțiunile pentru profesie, despre vocație, criteriile ce stau la baza alegerii unei profesii, problemele, viziunea tinerilor ajunși la vîrsta unor asemenea întrebări majore. Cum colocviul construit pleacă de la măturile unor elevi, extrase din scrisorile ce i-au fost adresate autorului, opiniile elevilor se susțin, se completează sau se contrazic, comentariile și adnotările autorului (el însuși profesor și părinte) avînd darul de a întări, amenda, corecta și colora educativ „dezbateră”. Dintre titlurile unor asemenea epistole — capitole amintim, spre a ilustra cîteva mostre din cuprinsul colocviului: O

intimplare cu Figaro, Imensa plăcere de a descoperi, Să faci ce-ți place, dar să-ți placă ce trebuie, Nu mă pregătesc pentru profesia de poet, Roboții de pe planeta War, Problemele unor elevi... fără probleme, Ascultați și sufletele noastre, Gîndirea, copilul cel mai mareț al naturii, Omul, stăpîn pe destinul său, creator și iubitor de frumos, Lucrul la strung se poate asemăna cu munca sculptorului, Un drum al împlinirilor etc.

Pentru că, nu de mult, datorită împrejurărilor, am semnat propunerea lucrării spre publicare, prezentînd-o, acum, — pe scurt — cititorilor, indemn și propun cu căldură lucrarea spre lectură.

GHEORGHE MARIN

ATITUDINI

De ce cu ușile închise?

Nu, nu este un titlu metaforic. El exprimă o realitate, și încă una creată din bune intenții! Paradoxal, pentru că efectul nu este cel scontat.

Dar, iată filmul întimplărilor — așa cum a și fost văzut el de omul de pe stradă — care a determinat această consecință: nu o singură dată, în fața clădirii moderne a unui liceu (nu e necesar să precizăm localitatea, pentru că, din păcate, unitatea de învățămînt semnalată într-o scrisoare adresată redacției nu este singura care procedează astfel), mai precis, în fața ușilor închise ale acestuia, cițira ușii stăteau și așteptau, cu frustrare (mai ales în zilele geroase de iarnă), sperînd în clemența profesorului de serviciu. Au întîrziat și, după începerea programului, nu mai aveau voie să intre în școală. Pînă cînd? Probabil pînă la prima pauză. Numai că, după scurt timp, unii — de obicei aceia care au mai trecut prin aceste situații și „au căpătat experiență” — au plecat. Puținii care au rămas au încercat să se strecoare spre sălile de clasă neobservați de către cei ce supraveghează cu severitate respectarea disciplinei.

Deci, cit se poate de clar! Ușile închise ale liceului, în clipa în care se sună de intrare la prima oră de curs, sînt o consecință a măsurilor luate de conducerea acestuia, pentru a se preveni încălcarea regulamentului școlar (lipsa de punctualitate, absența numărului matricol, ținută vestimentară necorespunzătoare). Măsura e, într-adevăr, clară și elevii o cunosc, profesorii o respectă (bănuim că nu numai în ceea ce-i privește pe elevi). Dar, este, oare, și bine gîndită? Există, cu adevărat, circumstanțe care o fac imperios necesară?

Fiindcă, e lesne de continuat povestea elevului certat cu disciplina, care știe că, întîrziind, găsește ușa școlii închisă: renunță — poate chiar cu plăcere — la cursurile din acea zi, preferînd lecțiilor un program... la liberă alegere. Și, de aici

încolo, începe drumul imprevizibil al posibilelor erori: minciuna „cit mai veridică” (!) pentru a evita pedeapsa cuvenită, satisfacția de a epata printr-un așa-zis curaj, de frondă, în fața colegilor, gustul tentant al „micilor aventuri” determinate de o libertate rău înțeleasă, care, atenție, poate degenera în abateri mult mai grave.

Firește, se poate replica: „Nu vom lăsa lucrurile să ajungă atît de departe!”. Dar este suficient un singur inconvenient, consecință imediată a măsurii „ușilor închise”: absențele repetate de la lecție care, știm cu toții, se soldează cu rezultate nesatisfăcătoare la învățură, cu lacune, greu de recuperat în cunoștințele elevilor. Pe lângă acestea, respectiva măsură — fals disciplinară, deoarece, în loc să înlăture, poate incuraja incorectitudinea — elimină dintru început o analiză diferențiată a cauzelor întîrzierilor („în fața ușilor închise” nu este locul cel mai indicat pentru discutarea lor), facilitează o interpretare greșită a autorității școlii, iar, uneori, poate conduce la conflicte cu familiile elevilor. De altfel, așa cum reiese din unele scrisori primite la redacție de la părinți ai elevilor indisciplinați, aceștia doresc să sprijine îndreptarea copiilor lor, dar nu înțeleg „să-i trimită la școală, pentru ca școala să-i determine să se întorcă acasă (în cel mai bun caz!), cînd întîrzie”.

Și atunci, stimați colegi, nu este mai simplu să-i primim și pe elevii întîrziți cu ușile deschise, să li se noteze numele și clasa, să înștiințăm dirigințele și familia acestora, urmînd să fie ținută sub observația școlii, începînd cu prima oră de curs a fiecărei zile? Fiindcă, „ușile închise” la care ne referim reprezintă o măsură administrativă care — departe de a constitui un mijloc educativ eficient — nu poate decît prejudicia însăși menirea școlii ca instituție de educație.

VALERIA BACIU

DIALOG PRIN CORESPONDENȚĂ

Gheorghe Ostroveanu, profesor de limba și literatura română la Școala ajutoare din Balș, județul Olt: Dacă am împlinit vechimea de 15 ani în învățămînt la data de 1 septembrie 1982, de cînd pot beneficia de drepturile cuvenite pentru vechimea de 15—20 de ani?

Răspuns: Trecerea în gradația a III-a, corespunzătoare vechimii de 15—20 de ani în învățămînt se poate face, ca și pentru celelalte, începînd cu data de 1 ianuarie 1984, dacă sînt îndeplinite și celelalte condiții stabilite prin legislația în vigoare.

Mihai Ungureanu, institutor, Școala cu clasele I—VIII din Valea Siliștei, comuna Solesți, județul Vaslui: În anul 1971 am absolvit cursurile Liceului Pedagogic din Birlad, județul Vaslui. Pînă în anul 1975 am funcționat ca învățator. Între 1975—1977, nu am mai funcționat la catedră dar am urmat cursurile Institutului Pedagogic de învățatori din Bacău, secția institutori Perioada de doi ani (1975—1977), în care am urmat aceste cursuri, mi se poate considera vechime în învățămînt?

Răspuns: Deoarece între anii 1975—1977, cînd ați urmat cursurile secției de institutori din cadrul Institutului Pedagogic din Bacău nefuncționînd în învățămînt, nu aveți calitatea de cadru didactic (ci, de student), nu se poate recunoaște vechime în învățămînt perioada în care ați frecventat cursurile unei instituții de învățămînt de nivel superior (conform prevederilor Ordinului M.E.I. Nr. 954/1969, cu completări). Acest răspuns privind perioada frecventării cursurilor unor instituții de învățămînt superior se adresează și prof. Ioana R. Rotaru, precum și prof. Nicolae Rogoveanu.

Angela Tabacu, învățătoare, comuna Peștișani, județul Gorj: Am absolvit Liceul Pedagogic — secția învățatori, promoția 1978. La absolvire am fost reparatizată ca pedagog, funcție în care am activat pînă în anul școlar 1980/1981. Începînd cu anul școlar 1981/1982 funcționez ca învățătoare, urmînd să susțin examenul de definitivare în învățămînt în vara anului 1984. Avînd cinci ani vechime în învățămînt, împliniți la 1 septembrie 1983, din care trei ani ca pedagog și doi ani ca învățătoare, de la ce dată trebuie să fiu trecut la gradația I, corespunzătoare vechimii de cinci-zece ani?

Răspuns: Trecerea în gradația I, corespunzătoare vechimii de cinci-zece ani, se poate face numai după obținerea definitivării în învățămînt, adică începînd cu data de 1 septembrie 1984, cu condiția promovării examenului de definitivare.

Maria Enache, învățătoare, Școala cu clasele I—VIII, Răcanii de Sus orașul Filiași: Pot fi retribuită ca institutor dacă — ulterior absolvirii liceului pedagogic și exercitării profesiei de învățătoare, timp de șapte ani — am obținut și diploma de profesor în specialitatea limba română—limba franceză, la cursuri fără frecvență? Întrucît sînt definitivă în învățămînt ca învățătoare, cum trebuie să-mi dau gradul II, ca institutoare sau ca profesoară?

Răspuns: Prin Legea educației și învățămîntului (Nr. 28 din 21 decembrie 1978) funcția de institutor a fost desființată. Își mențin drepturile dobîndite, anterior apariției acestei legi, cei care se aflau în cadrul ca titulari sau astfel de posturi înainte de începutul anului școlar 1979/1980. Diploma de absolvire a universității

vă dă dreptul să obțineți un post de profesoară la specialitățile absolvite, în cazul cînd se vor institui concursuri pentru ocuparea unor astfel de posturi. Susținerea examenului, pentru obținerea gradului didactic II, o puteți face — în situația actuală — numai pentru funcția de învățătoare. În eventualitatea că veți funcționa pe un post de profesoară, veți putea susține examenul pentru obținerea gradului didactic II pentru funcția de profesoară intrucît prin articolul 83, alineatul ultim, se stabilește că „personalul didactic care a obținut definitivarea în învățămînt pentru o anumită funcție didactică, își păstrează definitivarea pentru oricare dintre celelalte funcții didactice, în cazul cînd a terminat studiile necesare pentru ocuparea acelor funcții”.

Nicolai A. Fulga, profesor, comuna Agăș, județul Bacău: Funcționez ca profesor II, la Școala cu clasele I—X din Agăș. Mi-am completat studiile absolvînd facultatea de istorie-filozofie. Examenul de licență l-am susținut pe 31 ianuarie 1984. De cînd pot beneficia de trecerea la o altă categorie de retribuire? De la 1 februarie sau de la 1 martie?

Răspuns: Trecerea la retribuirea cuvenită pentru profesor I (licențiat cu studii universitare), se poate face începînd cu data de 1 a lunii următoare obținerii diplomei de licență. În funcție de data eliberării documentului prin care se atestă susținerea și promovarea examenului de licență de către universitatea în cadrul căreia ați susținut examenul respectiv, urmează să vi se acorde retribuirea respectivă ca profesor I, ținînd seama de vechimea în învățămînt.

Costică Anghel, profesor de istorie-geografie, Școala din Fundulea, județul Călărași: Am absolvit Institutul Pedagogic de 3 ani din București. Ulterior am fost definitivat în învățămînt, obținînd și gradele didactice II și I. În anul 1983 am absolvit cursurile Facultății de Istorie—Filozofie din cadrul Universității din București. Aș dori să aflu dacă la stabilirea retribuirii se iau în considerare gra-

dele didactice obținute ca profesor II, pentru a fi retribuit ca profesor I.

Răspuns: Gradele didactice II și I, obținute ca profesor II (absolvent al Institutului Pedagogic de 3 ani) nu pot fi luate în considerare la stabilirea retribuirii ce vi se cuvine în urma absolvirii Facultății de Istorie-Filozofie, deci ca profesor cu studii universitare, respectiv profesor I, deoarece prin alineatul ultim al articolului 83 din „Statutul personalului didactic” se precizează că „personalul didactic care a obținut definitivarea în învățămînt pentru o anumită funcție didactică își păstrează definitivarea pentru oricare dintre celelalte funcții didactice, în cazul cînd a terminat studiile necesare pentru ocuparea acelor funcții”. Deci, se echivalează numai definitivarea în învățămînt, iar gradele didactice II și I nu se echivalează. După susținerea gradului didactic I, ca profesor I (cu studii universitare) veți putea fi retribuit în mod corespunzător.

Trimestrul al III-lea, pe agenda Consiliului de conducere al școlii

(Urmare din pag. 1)

mări, în acest scop, ca întreaga materie din programă să fie parcursă, ca recapitularea finală să constituie un moment superior în asimilarea cunoștințelor și formarea deprinderilor în meserie la elevii și, în mod deosebit, pregătirea pentru concursul de admitere în treapta a II-a și examenul de bacalaureat. De altfel, pregătirea pentru aceste examene am început-o încă din noiembrie 1983, acum o vom intensifica, urmărind planurile categoriilor de specialitate și ale fiecărui profesor în parte. La unele dintre discipline, ca limba și literatura română, elevii vor fi pregătiți în acest trimestru de întreaga echipă a profesorilor de această specialitate, pentru a-i determina să se acomodeze cu stiluri diferite de muncă, precum și pentru a realiza și mai pregnant corelațiile, sintezele și sistematizările necesare.

Liceul are profilul de Industrie ușoară și de filologie-istorie și o veche tradiție în buna pregătire umanistică a elevilor, tradiție confirmată și în acest an de rezultatele excelente la olimpiadă: din cei 20 de finaliști la faza pe țară, la discipline ca limba și literatura română, economie politică, filozofie, engleză, biologie, 19 sînt din liceul nostru.

În corelație cu această foarte bună pregătire a majorității elevilor socotim că se află și orientarea multora dintre cei aflați în clasa a XII-a către învățămîntul superior (57 din 71 de elevi).

Un alt moment înscris pe agenda noastră de lucru în trimestrul al III-lea este repartizarea absolvenților. Împreună cu întreprinderea care ne patronază — Întreprinderea Județeană de Prelucrări Industriale și Prestări Servicii — vom căuta să-i repartizăm în producție pe absolvenții treptei I sau a II-a, care nu doresc să urmeze forme superioare de învățămînt, pînă la 31 iulie a.c., conform dispozițiilor, și pînă la 1 octombrie a.c. pe cei care s-au înscris la concursurile de admitere în învățămîntul superior și nu au reușit.

În același timp, vom continua acțiunea de popularizare a liceului, a profilurilor acestuia printre școlile gimnaziale ale județului și vom organiza în cele mai bune condiții acțiunea de înscriere a elevilor în clasa a IX-a. Dacă va fi necesar, vom desfășura probele de verificare a cunoștințelor.

De asemenea, ca în toate liceele din țară, la loc important în agenda de lucru a directorului stă concursul de admitere la zi și seral, în clasa a XI-a (treapta a II-a), pentru care au optat 248 de elevi din liceul nostru, dintre care 146 îl vor susține chiar în această unitate.

Prof. Gheorghe Blaga, directorul Liceului Agroindustrial „Gheorghe Asachi” din Piatra Neamț:

Liceul se află în primul an de funcționare cu acest profil, iar problemele cu care întreg colectivul didactic s-a confruntat sînt cele inerente începutului. Din primele zile ale anului, ne-am îndreptat atenția spre laturile fundamentale ale activității noastre: asigurarea unei cit mai bune pregătiri teoretice și practice a elevilor.

În trimestrul al III-lea, adunarea generală a aprobat măsuri care să intensifice pregătirea acestora: conținut bogat lecțiilor, activităților, de laborator și celor practice, precum și o bună frecvență a copiilor, convinși fiind că instrucția este instrumentul de bază în formarea tinerilor pentru muncă și viață.

Plecînd de la realitatea cunoscută, că la liceele agroindustriale încă nu vin cei mai buni elevi, poate nici cei care îndrăgesc meseriile în care se vor pregăti, am încercat — prin tot ce am făcut pînă acum și vom continua să facem și mai mult în acest trimestru — să-i determinăm să înțeleagă, cu argumente convingătoare, că agricultura, domeniul în care vor lucra, va daînui cit va fi viața pe pămînt, că satisfacțiile vin numai atunci cînd ești un bun specialist. Exigența și, mai ales, autoexigența profesorilor îi va convinge de această necesitate a bunei lor pregătiri, de utilitatea, frumusețea și complexitatea meseriilor din agricultură și zootehnie, meserii care nu se mai pot face astăzi la întimplare.

Avem o foarte bună colaborare cu unitatea care ne patronază și unde elevii execută practica în producție, o întreprindere fruntașă pe județ: Întreprinderea de Stat Avicola. Vrem să ne dezvoltăm baza didactico-materială în anul școlar următor și încă din acest trimestru vom lua măsurile necesare să înființăm o fermă didactică complexă cu teren agricol și gospodărie anexă. În același scop, al adaptării bazei materiale la profilul liceului, vom îmbogăți laboratorul de biologie și agricultură, vom crea cabinete de tehnologie.

Acestea sînt proiectele noastre pentru care acționăm de acum pentru deschiderea anului școlar următor în cele mai bune condiții, cu o complexă și adecvată bază materială.

Dorim ca la liceul nostru să vină elevi dragoste pentru meserie și de aceea unem toate eforturile în munca de năzare școlară și profesională. Am întocmit o largă paletă de acțiuni, de intervenție sub forma sfatului școlii și părintelui, pînă la vizitarea cu specialiști în cadrul școlii.

monografie a liceului, cu detalii privind profesiile în care se pregătesc elevii și așcum o vom difuza. Acordăm, ca și celelalte conduceri de școli, atenția cuvenită pregătirii elevilor din clasele terminale, în vederea continuării studiilor, repartizării absolvenților într-un loc de muncă potrivit meseriei și profilului în care s-au pregătit.

Ne-am propus să încheiem acest prim an al existenței noastre cu un colectiv didactic încheiat, al cărui singur criteriu de apreciere — și pentru elevi și pentru profesori — este calitatea muncii.

Prof. Eugenia Mironescu, directoarea Școlii Nr. 7 din Roman:

De fiecare dată, la încheierea unui trimestru sau a unui an școlar mi se pare că cel următor este și mai important și mi propun să fac mai mult. Școala noastră are un număr de 2.000 de elevi și 70 cadre didactice și este situată într-unul din cartierele marginase ale Romanului. Este, așadar, o școală mare, cu o multitudine de probleme, unele legate de mentalitatea unor familii privind dezințeresul pentru frecvența și învățătura propriilor copii. Nu de puține ori am fost în situația să discutăm cu ambii părinți, pentru a-i determina să rămînă împreună în interesul copiilor lor. Cu toate acestea, nu avem copii neșcolarizați, iar satisfacțiile sînt pe măsura eforturilor devotatului nostru colectiv didactic.

Anul școlar următor, unitatea va împlini 25 de ani de existență. Ne pregătim să-i sărbătorim și să-i împlinim cu rezultate bune în formarea elevilor. Mulți dintre absolvenții treptei I vor merge direct în producție, de aceea vrem ca această sărbătoare să constituie prilejul de a-i atășa și mai mult pe elevi de locul unde au învățat, ca, peste ani, să-l respecte și să se întoarcă cu plăcere aici. Avem o foarte bună bază didactică, o școală modernă și frumoasă cu ateliere adecvate și o complexă bază sportivă. Bazele didactice materiale i-am adăugat an de an mereu cite ceva și, în trimestrul al treilea al acestui an școlar, vrem să o îmbogățim cu un cabinet al muncii educative, un modern laborator de chimie — cel vechi nu mai e funcțional — și un teren de tenis.

Alături de atenția pe care o vom acorda calității cunoștințelor la clasă, în centru ne va sta, ca și pînă acum, pregătirea elevilor din clasele I, a IV-a, a VIII-a și a X-a.

Pe lîngă alte acțiuni de orientare școlară și profesională, pe trimestrul al III-lea, elevii se vor întîlni cu muncitori și specialiști fruntași, eroi ai muncii socialiste din întreprinderile Romanului. Tot în această perioadă, directorii și profesorii din liceele municipiului vor prezenta copiilor noștri profilul acestora și meseriile în care se pot pregăti, vom face excursii și vizite la locurile de muncă ale părinților.

Avînd în vedere marile noastre sărbători din acest an — 40 de ani de la Eliberare și Congresul al XIII-lea al partidului — vom prevedea, în această ultimă perioadă a anului școlar, mai multe momente în cadrul lecțiilor, al activităților pionierescilor, al dezbaterilor politice, sau în orele de dirigiență, în care vom discuta cu copiii semnificația acestor sărbători.

O mare contribuție la frumusețea și curățenia orașului o au școlile. Avem și noi în grijă un sector pe care îl vom cultiva cu flori și arbuști. Intotdeauna am realizat — și o vom face și acum — pianul economic încă de la sfîrșitul anului școlar, în iunie.

Nu în ultimul rînd vrem să amintesc că din planurile noastre nu lipsește preocuparea pentru activitatea cultural-artistice în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”, la care am raportat frumoase succese.

Toate aceste rezultate, precum și proiectele înscrise pe agenda trimestrului al III-lea al actualului an școlar au fost și vor fi posibile datorită pasiunii cadrelor noastre didactice, multe dintre ele cu o vechime egală cu vîrsta școlii, altele mai noi, dar atașate în aceeași măsură profesiei. Sperăm să întregim astfel „zestrea” școlii, nu numai pe cea materială, ci, mai ales, pe cea investită în formarea tinerilor, pe care ni-i dorim atașați și convinși că de aici au primit totul.

Grafic calendaristic al acțiunilor din perioada lunilor mai-septembrie 1984

Pentru perioada în care are loc încheierea trimestrului al III-lea al anului școlar 1983—1984, înscrierea în clasa a IX-a (treapta I de liceu), concursul de admitere în clasa a XI-a (treapta a II-a de liceu), examenul de bacalaureat și admiterea în școlile profesionale, învățămînt de zi și seral, prezentăm un grafic calendaristic după cum urmează:

pînă la 31 mai — înscrierea în treapta I de liceu, învățămînt de zi — depunerea, la inspectoratele școlare județene (al municipiului București), a cererilor de înscriere, pe baza recomandărilor medicale, la profilurile industriale și industrial-agricol;

pînă la 1 iunie — bacalaureat sesiunea Iunie — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor;

13 iunie — înscrierea în treapta I de liceu, învățămînt de zi — afișarea la unitățile de învățămînt a numărului de locuri pe profiluri;

13 iunie — concursul de admitere în treapta a II-a, învățămînt de zi și seral — afișarea numărului de locuri la unitățile de învățămînt, pe profiluri;

16 iunie (după ultima oră de curs) — încheierea trimestrului al III-lea al anului școlar 1983—1984 pentru clasele a XII-a de la învățămîntul de zi și a XIII-a de la învățămîntul seral;

19—25 iunie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — depunerea, de către elevi, a fișelor tip de înscriere la secretariatele unităților de învățămînt și, după caz, efectuarea controlului medical. La profilurile la care se susțin probe de aptitudini, fișele de înscriere se depun pînă la 20 iunie, inclusiv;

20 iunie (după ultima oră de curs) — încheierea trimestrului al III-lea al anului școlar 1983—1984 pentru clasa a VIII-a;

21 iunie — bacalaureat sesiunea Iunie — lucrare scrisă la limba și literatura română;

21—26 iunie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — susținerea probelor de aptitudini la profilurile marinară, pedagogică, muzică, arte plastice și decorative, coregrafie; afișarea rezultatelor;

22 iunie — bacalaureat, sesiunea Iunie — lucrare scrisă la limba și literatura maternă;

24 iunie — bacalaureat sesiunea Iunie — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică, politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie școlară și prescolară;

26—30 iunie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — reorientarea elevilor și stabilirea unităților de învățămînt și a profilurilor la care se organizează probe de verificare a cunoștințelor. Elevii care au fost respinși la probele susținute la profilurile de artă sau la liceele militare pot depune fișele de înscriere la orice unitate de învățămînt;

26—30 iunie — bacalaureat sesiunea Iunie — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală;

27 iunie — bacalaureat sesiunea Iunie — lucrare scrisă la filozofie și biologie pentru candidații menționați în nota următoare: 1. Candidații proveniți de la liceele sau clasele cu predare în limbile naționalităților conlocuitor care susțin proba scrisă și la limba și literatura maternă. 2. Candidații proveniți de la profilul „Filologie-istorie”, învățămînt seral, încadrați în muncă în domenii pentru care, potrivit nomenclatorului de profiluri și meserii, nu sînt organizate licee, precum și cei care nu sînt încadrați în muncă, beneficiind de prevederile art. 4, alin. 2 și 4 din Legea nr. 25/1976, privind încadrarea într-o muncă utilă a persoanelor apte de muncă, respectiv, cele în stare de incapacitate totală de muncă și femeile care își îngrijesc copiii sau desfrăoară o activitate casnică în gospodăria proprie, susțin examenul de bacalaureat după cum urmează: proba 1: limba și literatura română (lucrare scrisă); proba 2: istorie (lucrare scrisă); proba 3: filozofie sau biologie (lucrare scrisă);

29 iunie (după ultima oră de curs) —

încheierea trimestrului al III-lea al anului școlar 1983—1984 pentru grădinițele cu program normal, clasele I—VII și clasa a X-a de la învățămîntul de zi și seral;

30 iunie — bacalaureat sesiunea Iunie — afișarea rezultatelor examenului;

1—8 iulie — concursul de admitere în treapta a II-a, învățămînt de zi și seral — înscrierea candidaților;

2—4 iulie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — susținerea probelor de verificare a cunoștințelor, după cum urmează: 2 iulie — proba de limba și literatura română; 3 iulie — proba de limba și literatura maternă; 4 iulie — proba de matematică;

2—7 iulie — concursul de admitere în treapta a II-a învățămînt de zi și seral — susținerea probelor de concurs la profilurile muzică, arte plastice și decorative, coregrafie, a examenelor de diferență, a probelor de aptitudini; afișarea rezultatelor;

6—8 iulie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — afișarea rezultatelor;

7—10 iulie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — depunerea contestațiilor;

9—14 iulie — concursul de admitere în treapta a II-a învățămînt de zi și seral — susținerea probelor de concurs;

9—16 iulie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — redistribuirea elevilor care nu au fost declarați înscriși în urma susținerii probelor de verificare a cunoștințelor;

10—12 iulie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — desfășurarea probelor de departajare;

11—15 iulie — înscrierea în treapta I de liceu învățămînt de zi — rezolvarea contestațiilor;

14 iulie (după ultima oră de curs) — încheierea trimestrului al III-lea al anului școlar 1983—1984 pentru clasele a IX-a și a XI-a de la învățămîntul de zi și a IX-a, a XI-a și a XII-a de la învățămîntul seral;

15 iulie — concursul de admitere în treapta a II-a, învățămînt de zi și seral — afișarea rezultatelor;

17—19 iulie — concursul de admitere în treapta a II-a învățămînt de zi și seral — organizarea probelor de departajare;

16—23 iulie — concursul de admitere în treapta a II-a învățămînt de zi și seral — rezolvarea contestațiilor;

16—25 iulie — concursul de admitere în treapta a II-a învățămînt de zi și seral — redistribuirea candidaților neadmiși din lipsă de locuri.

La învățămîntul profesional și de maiștri cursurile se încheie la datele stabilite pentru anul școlar precedent.

Bacalaureat sesiunea august: 13—22 august

1—20 iulie — înscrierea la examenul de bacalaureat;

pînă la 1 august — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor;

13 august — lucrare scrisă la limba și literatura română;

14 august — lucrare scrisă la limba și literatura maternă;

16 august — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică, politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie școlară și prescolară;

19 august — lucrare scrisă la: filozofie și biologie, pentru candidații menționați mai sus în nota de la paragraful privitor la data de 27 iunie — bacalaureat sesiunea Iunie;

17—22 august — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală;

22 august — afișarea rezultatelor examenului de bacalaureat.

Admiterea în școlile profesionale învățămînt de zi și seral

1 iulie — 5 septembrie — înscrierea candidaților;

6—10 septembrie — susținerea probelor de concurs;

11 septembrie — afișarea rezultatelor.

